

OUR LIFE

НАШЕ
ЖИТТЯ

IN THIS ISSUE:

J. PISAREWA: *The Ukrainian Mother*
Ю. ПИСАРЕВА: Шлях матері-українки в СССР
С. ШРАМЧЕНКО: Жінка й українське море
І. ЛІСИНЕЦЬКА: Мати-поселенка
С. ОСТРУКОВА: Великий тріумф

Травень

Ч. 5

May

1953

с.г.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

РІК Х. ТРАВЕНЬ, 1953 Ч. 5.

VOL. X. MAY, 1953 No. 5.

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць

Edited by Editorial Board

Редагує редакційна колегія

Monthly publication of the Ukrainian National

Листування й передплату висилати на адресу
909 N. Franklin St. Philadelphia 23, Pa.

Women's League of America, Inc.

НЕЗНАЧНА ПІДВИШКА ПЕРЕДПЛАТИ
У 1953 Р.

909 N. Franklin St. Philadelphia 23, Pa.

Передплата у Злучених Державах Америки
для членок Союзу Українок Америки
залишається в 1953 р. 2.50 дол.Subscription in the United States for members
\$2.50 per year; non-members \$3.00 per year, half
year \$1.75. Subscription in Canada \$3.00 per year,
half year \$1.75. Subscription in England and
Australia 1 pound sterling, per year. Subscription
in France 800 francs, per year.

Річна передплата для нечленок 3 дол.

Передплата в Канаді 3 дол.

Піврічна передплата в ЗДА

й Канаді 1.75 дол.

Річна передплата в Англії

й Австралії 1 ф. ст.

Річна передплата у Франції 900 фр.

Entered as second class matter July 8, 1944,
at the Post Office at Philadelphia, Penna.,
under the Act of March 3, 1879.

ПРЕДСТАВНИЦТВА "НАШОГО ЖИТТЯ"

КАНАДА:

Mrs. Lewka Romanyk
263 Russell Hill Rd.
Toronto, Ont.
Canada

АНГЛІЯ:

Mrs. I. Witoshynsky
30, Keighley Rd.
Bradford, Yors.
England

ФРАНЦІЯ:

Mme. O. Kolankiowskyj
186 Bd. St. Germain
Paris 6
France

АВСТРАЛІЯ:

Mrs. I. Pelensky
136 Forest Rd.
Arncliffe, N.S.W.
Australia

З М І С Т

Ю. Писарева: Шлях матері-українки в СССР 1	Н. Костецька: Дріб 17
І. Дніпряк: Мати молодая 2	О. Цегельська: Для мами 19
На актуальні теми: Чому відзначаємо роковини голоду 2	Галя Ц.: Бобик, горошок і квасолька 20
С. Шрамченко: Жінка й українське море . . 3	М. С.: Скривджений котик 20
І. Лісинецька: Мати-поселенка 5	Л. Pisarewa: The Ukrainian Mother under Communist Regime 21
М. Остромира: Материна сповідь 6	Н. Ishchuk: Ludmila Staritska-Chernya- kiwska 22
С. Острукова: Великий тріумф 9	Л. Бурачинська: При будові домаш- нього вогнища 23
Нові книжки: „Марія“ 10	О. Залізник: Наші зовнішні звязки 24
По всьому світі 11	Із життя жіночих організацій 25
Із листів до редакції 12	Вісті з Централі 26
Зірка: Наша підлога 13	Річні збори СУА 27
С. Стечишин: Інформації про мило 14	При громадській роботі 28
д-р Ол. Піснячевська: Потіння рук і ніг . . 14	Ю. Писарева: „Політична помилка“ 32
Українська вишивка: Вишивана блюзка . . 15	
Що варити й пекти 16	

Обгортку „Нашого Життя“ виконав мистець Святослав Гординський

Юлія Писарева

Шлях матері-українки в ССРСР

Із реферату авторки на конгрес Світового Союзу Матерей у Брюсселі помішуємо вступ, що кидає світло на побутові й економічні передумови життя матері на рідних землях.

Зміряючи до запровадження комунізму, більшовики старалися нищити все індивідуальне: замість приватного господарства — колгоспи, замість звичайних, різноманітних людських думок — доктрини партії. Щоб увести новий світогляд — відкидають все, що зв'язане з давніми традиціями. А для цього в першу чергу розвалюють родину, бо саме родина є тим чинником, що, спираючись на засади християнської моралі зберігає давні звичаї.

Родина перейшла в ССРСР великі переміни. На самому початку більшовизму ішла пропаганда проти інституції шлюбу, як "устарілої" й "аморальної". Законодавство звело закінчення й розв'язання подружжя до чистої формальності. Правда, пізніше зайшли зміни в офіційному наставленні до справ подружжя та це вже не змогло багато направити. Бо в міжчасі йшли інші заходи, що щораз більше захитували родину.

Особливим засобом до того стала антирелігійна пропаганда, яку стали більшовики переводити з цілим натиском від самого початку. Головною домогою, де вони проводили цю роботу, були школи й університети. В тій цілі вони розробляли дуже уважно методи "освідомлення" дітей. Дитина входила в конфлікт між навчанням у школі, а релігійним освідомленням дома. Щоби знівечити цей вплив, школа представляла батьків "забобонними" й "відсталими", глузувала з релігій-

них практик їх і захочувала до спротиву.

Подібний вплив мали й інші ударні акції, які проводила більшовицька влада з жорстокою послідовністю. Це була, наприклад, колективізація на переломі 20-их і 30-их рр. Українське селянство ставило їй опір, не бажаючи йти в колгоспи і покидати свої одноосібні господарства. Влада старалась змусити їх до того надмірними податками й переслідуванням. Та коли це не помогло, кинула клич "розкуркулення" — це є насильного виселення з одноосібного господарства. Майно припадало тоді колгоспові, а власника вивозили на Сибір. Діти цих "куркулів", якщо хотіли вчитись чи працювати, мусіли вирікатись своїх батьків не тільки формально, але й дійсно перервати всякі взаємини з ними. Батьки їхні стали "ворогами народу"

Такі й подібні заходи нищили авторитет батьків, а в багатьох випадках розбивали цілу родину. А де вона ще уціліла, там уже не могло бути мови про справжнє родинне життя. Його викривлювали нові все експерименти влади. Наприклад, "безпереривка", що її заведено в один час. На фабриках і в установах не була вільним днем — неділя, а будь який 5-й чи 6-й день у тижні. У різних підприємствах він був різний та й не сходився з вільним днем від шкільного навчання. Через те родина не сходилась разом у вільний день і діти ще більше виходили зпід виховного впливу родини. "Безпереривку" пізніше знесено, як невдалий експеримент, але у своєму часі він теж причинився до розвалу родини.

Окрім того комуністична влада створила такі економічні

умовини, що для мінімального забезпечення родини мати конче мусіла заробляти, покидаючи дітей без догляду або віддаючи їх у ясла, садки чи дитбудинки. У західних країнах мати теж часто йде працювати, але переважно не з крайньої потреби. Тут мати, додаючи свій заробіток до заробітку батька, може піднести життєвий рівень родини. Часто працюють жінки новоприбулі у нових країнах поселення, бо мусять у початках причинитись до початкових коштів домашнього вогнища. Отже це явище тимчасове, а виховна атмосфера в дит. садках у вільних країнах сприяє піддержанню авторитету родини. До того жінка в західних країнах користує з різних господарських угоджень, що їй улегшують господарську роботу. Працю вона теж дістає відповідну для сил жіночого організму. Вона стає членом професійної організації, що боронить її інтересів, їй прислуговує право страйку та всі права робітничого стану.

Не так воно в Советському Союзі. Хоча пропаганда кричить, що вони "розкріпачують" жінку від нудної хатньої роботи, дають їй змогу працювати в усіх виробництвах і установах, займати "керівні пости", а насправді, то жінка куди більше навантажена. Пропрацювавши 8 годин у фабриці чи в бюрі, вона починає вдома працю у своєму господарстві. А це не та угоджена праця господині західного світу, ні! Вона починає її від стояння в черзі за хлібом чи іншими харчевими продуктами, варення (дуже часто у спільній кухні з іншими), прання руками та латання вбогого вбрання. До того жінка в ССРСР не має угоджених умов (Продовження на стор. 4)

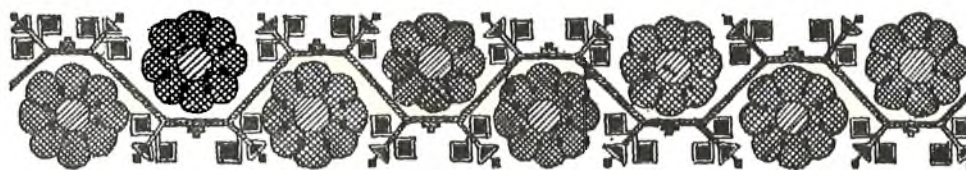
МАТИ МОЛОДАЯ

Тихо лежить у колисці дитина,
Мати коханого сина гойдає...
Пісня, мов пташка, із серденька лине;
Пісню веселу Марія співає.
Горда й щаслива: у неї є діти, —
Квітка весняна в колисці лежить...
— Як тут мовчати, о, як не радіти,
Як не пишатись Марії, скажіть?!

Буде тепер її син виростати,
Лиха не знати на соняшній ниві,
З плугом подружиться, наче із братом,
Мужній і чесний, як мати вродливий!
Щастя всміхнулося: в неї є діти, —
Квітка весняна в колисці лежить...
— Як тут мовчати, о, як не радіти,
Як не пишатись Марії, скажіть?!

Сон це чи дійсність — не знаю, їй-богу:
Бачу Марію кохану з синами
Ген на чужині, де щастя дороги
Позаростали додому тернами...
Щастя всміхнулося: в неї є діти, —
Квітка весняна в колисці лежить...
— Як тут мовчати, о, як не радіти,
Як не пишатись Марії, скажіть?!

І. Дніпряк

На актуальні теми

Чому відзначаємо роковини великого голоду?

Тут і там підносяться голоси, що забагато святкуємо сумних роковин. Взагалі, кажуть, що забагато поринаємо в минулому замість схоплювати теперішність. А з минулого видвигаємо тільки сумне й понуре, що не підбадьорює, а пригнічує.

В загальному — це правда. І коли б у нас поставили добре бадьорі імпрези, то й не було б потрібно цієї пригадки. Саме суспільство відчуло б смак у цьому й зайняло б інший підхід до цих справ.

Та це не значить, що нам треба забути всі інші дати з нашого минулого. Не тому, щоб поринати в важких спогадах, а щоб із них учитись.

Ось роковини, що їх зустрічаємо на Зелені Свята. Двадцятиліття великого, штучно створеного голоду на Україні, що перекосив смертельною косою сотні українських сіл і містечок. До відзначення цих роковин готується українське громадянство усіх поселень. Щоб пригадати цю катастрофу всім

учасникам її та змалювати тим, що цього не пережили. На цьому велетенському прикладі жорстокої сваволі окупанта зясувати його суть і загрозу для цілого світа.

Українське жіноцтво приєднується всеціло до відзначення цих роковин. Воно ж рівною мірою винесло цю катастрофу на своїй спині та пережило всі жахливі наслідки її. Та коли жіночі організації вносять і дещо свого в ці роковини, то це не є відокремленням чи повторенням загального святкування. А це є тільки бажанням — зясувати окрему роль жінки в цій всенародній катастрофі. Це є тільки намаганням перенести пам'ять про ті роковини й на терен, де не сягають загальногромадські заклики й академії.

Прикладом цього є цьогорічне Свято Матері. Ми не можемо переробляти цього радісного дня на понурі поминки. Але внести в програму поклін матері-страдниці Великої України, або відограти песку, де змалю-

вана сценка з українського села 1933 р. на те, щоб наші діти пам'ятали, яке горе пережила колись українська дівчора і яку жертву понесла колись українська мати.

Є ще й інші можливості відзначення цих роковин. Це можуть бути скромні святочні сходи з рефератом та спогадами учасниць, це можуть бути статті на цю тему в своїй та чужій пресі, це може бути вкінці зясування цих роковин на терені чужих жіночих організацій. Кожен крок принесе пізнання правди про большевицький режим своїм та чужим.

Залишається ще один внутрішній осяг. Жіноцтво всіх українських земель, обіднане тепер в одній спільній праці, при одному завданні — пізнає себе краще. Бо не тільки теперішні зустрічі чи співпраця зближує нас. А через струси минулого вчимося розуміти одне одного, вміємо пробачити та стараємось направити те, що колись у взаєминах завинили.

Жінка й українське море

Морський начерк

Рівно 35 літ тому, 29. квітня 1918 року був дуже погідний полудневий день. Севастопільський рейд виблискував, як дзеркало. На цілій майже Чорноморській Флоті, що зосередилась тоді в Севастополі, помітна була якась нервозність, якийсь надзвичайний рух, як на кораблях, так і поміж ними, і в самому порті. Снувалися в різних напрямках катери, моторівки та інші човни. На кораблях повівали різні прапори: українські, червоні і навіть чорні-анархістичні, при чому ці прапори часом замінювали один другого під впливом різної пропаганди, бо ж панував нормальний революційний порядок. Влада Командуючого фльотою була обмежена Радою Матросів, що в своїй більшості була під впливом большевицьких агітаторів.

Раптом одержано відомості, що частина Запорізької дивізії під командою полк. Болбочана зайняла Симферопіль і, поперед німців, розбиваючи большевиків, посувається вперед. А кінний полк ім. Костя Гордієнка цієї ж дивізії показався вже під Ялтою. Тоді матроси кораблів, щоб покласти край не порядку на Флоті, попросили своїх старшин, а через них Командуючого Чорноморською Флотою, що тримав свій прапор на лінійному кораблі „Юрій Побідоносець“, щоб він наново перебрав усю повну владу над Флотою, касуючи всі матроські ради і комітети, та наказав Флоті піднести українські прапори. А хто б не послухав, то гармати велетнів дреднаутів — лінійних кораблів „Катерина“ і „Воля“ змусять неслухняних. Тут треба підкреслити, що лінійний корабель „Воля“ ще від листопада 1917 року був під українським прапором.

Командуючий Флотою за 15

хвилин до год. 16 подав прапорами і по радіо гасло:

„Флоті приготуватись піднести український прапор“.

Всі кораблі „зарепетували“ гасло.

За 5 хвилин перед годиною 16 по гаслу з лінійного корабля „Юрій Побідоносець“ на всіх кораблях почулась давно вже нечувана під час революції команда в мегафон старшини „вахтового начальника“:

„Стати до борту“

Екіпажі кораблів стали до борту, обличчям до середини корабля.

Точно в год. 16 на адміральське гасло і гарматній стріл з лінійного корабля „Юрій Побідоносець“, почувалась команда по всіх кораблях:

„На прапор і гюйс струнко!“
„Український прапор піднести!“

І опали червоні і чорні шмати. Під сурми, свистіння підстаршин і хвилювання по вітру стрічок із матроських каш-

кетів, враз скинутих з голов, піднеслися над всією флотою синьо-жовті прапори і залопотіли в повітрі.

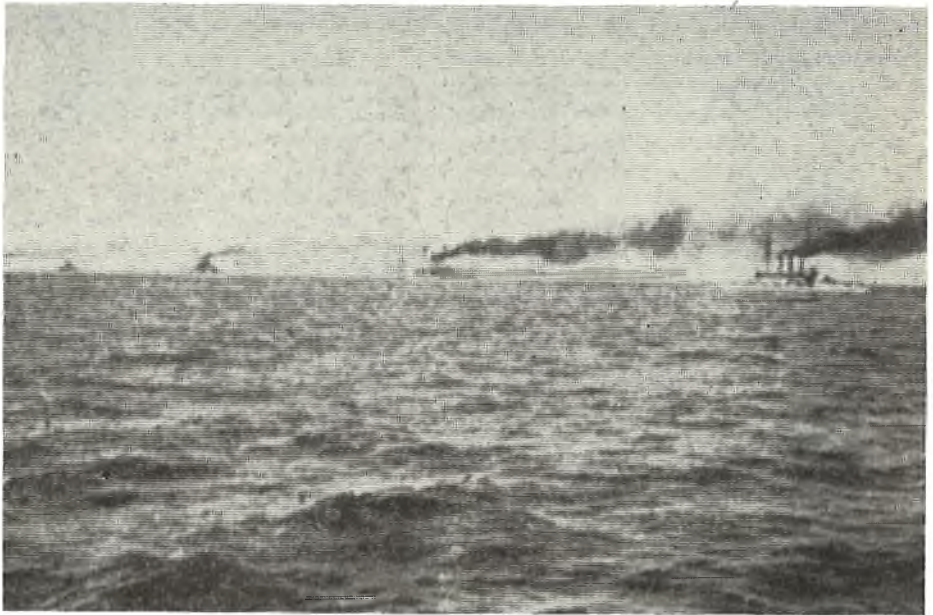
„Накрійсь! Розійтись! Продовжувати працю!“ — пролунала команда разом зі сурмою.

Ціла церемонія була проведена з такою повагою, як це було в старій Чорноморській Флоті, не розбехтаній революцією.

Цей день, 29. квітня, в якій ціла Чорноморська Флота заявила себе приналежною до своєї матері-України, і став від того часу „Днем Свята Української Державної Фльоти і Днем Свята Українського Моря“.

* *

У праці „Української Чорноморської Громади“ від часу її заснування після вибуху революції в Росії в березні 1917 р., а також ще в первісному ядрі цієї Громади — в Українському Чорноморському Гуртку „Кобзар“, який існував від 1905 р.,

Друга і Третя Бригади лінійних кораблів Чорноморської Фльоти на відкритому морі в ладі кильватеру: перший — „Св. Евстахій“, за ним — „Іван Золотоустий“, „Св. Пантелеймон“, „Три Святителі“, „Ростислав“ і крейсери

брали участь і жінки-українки із родин морських старшин.

У 1917 році — аж до листопада Чорноморською Фльотою командував дуже популярний і улюблений всіма моряками, хоробрий, розумний і дуже енергійний віце-адмірал О. В. Колчак, який сам ставився прихильно до українського руху на флоті, розуміється, на ті часи не в самостійницькому дусі. (Між іншим коли він був Верховним Правителем у Сибірі 1919 р. — у своїй протибольшевицькій армії мав окрему українську дивізію й окремі українські полки, як напр., „Український піхотний полк ім. Тараса Шевченка“ й інші).

Отже ж дружина адмірала Колчака, по походженні українка, була навіть обрана почесною головою Української Чорноморської Громади і частенько показувалась у розкішному національному вбранні полтавського зразку, чим вона завжди викликала великий ентузіазм серед матросів.

* * *

Як для загалу суспільности, так і майже для кожної жінки моряк буде завжди специфічною, а з тим і цікавою людиною. Море це є звязок з цілим світом. Через море проходить обмін культурними цінностями. Через море відбуваються найбільші перевози товарів. Море виховує і виробляє цілу клясу моряків, роблячи їх підприємливими і відважними — без страху смерті, бо служба морська небезпечна, як у часи війни, так і в часи спокою. Крім того плавання часом по цілому світу і зазнайомлення з різними країнами поширює горизонт кожного моряка, додаючи йому більшу інтелігенцію, якої у старшин воєнних флотів ніколи не бракує. Кандидатів на старшин кожної воєнної флотії вибирають шляхом конкурсу до гардемаринських (старшинських) шкіл і навіть часом шляхом певної расовости, коли по всіх воєнних фльотах у першу чергу приймають дітей старшин флотії, а як то було в старих імператорських фльотах Німеччини і

Росії — також дітей спадкової шляхти. У нашій Чорноморській Флотії було те саме. Отже ж тип моряка буде цікавим, бо завжди може розповісти різні цікаві речі. З другого боку воєнно-морська традиція вимагає від моряка якнайбільшого джентелменства у відношенні до жінок.

Кожна жінка, виходячи заміж за моряка, вже наперед знає добре, що вона мусить жити його інтересами, безумовно познайомитись із життям, звязаним із морем і полюбити це життя, бо лише тоді вона буде мати щасливе родинне життя. У великої більшості жінок це досягається якось само-собою, бо такі жінки вже наперед ідеалізують собі ці майбутні умовини співжиття, яке їх захоплює. В Чорноморській Флотії, як і по воєнних фльотах інших держав, навіть виробився тип такої „морської“ жінки, якій хоч і не вільно було і по законам і по традиції вступати на воєнний корабель, але яка була не тільки в курсі служби свого чоловіка, а й була ознайомлена з загальним життям воєнної флотії, часом навіть з її технічними особливостями і завжди з воєнно-морськими традиціями. Останнє особливо виявлялось у жінок, що походили з морських родин. І тоді батько-моряк був спокійний за виховання його дітей в морському дусі.

Одна жінка капітана 1 ранги Чорноморської Флотії, яка мала двох синів, вже кадетів Морського Кадетського Корпусу, краще від них могла розрізнити, не лише типи воєнних кораблів, не кажучи вже про корабель, на якому плавав її чоловік, але могла по першому погляді подати назву цього корабля. Особливо це не була легка річ з однотипними — себто цілком схожими зі собою кораблями, ось як ескадрові міноносці, які бувають десятками одного типу і лише вправне око моряка могло сказати назву цього міноносця. Такі жінки цікавилися морською літературою і особливо

історією флотії і тому часом бувало, що надтуження жінки, з її так би сказати, не діючою героїчністю, було одною з причин героїства її чоловіка-моряка.

Жінки моряків, і зокрема в молодших літах, люблять водний спорт і в цьому відношенні намагаються не уступати своїм чоловікам, діти ж їх виходять на уроджених водних спортовців.

ШЛЯХ МАТЕРІ-УКРАЇНКИ В СССР

(Продовження зі стор. 1)

вин заробітної праці. Там зовсім не звертають уваги на різницю фізичних спромог жінки і чоловіка. Жінки працюють як вантажники при залізницях, шахтарі та молотобойці. Вони не мають права боронитись, бо професійна спілка у випадках конфлікту між робітником а працедавцем завжди стає на бік держави. Там жінка досягнула повну „рівноправність“.

Найдрибнішої полегші для матері не допускає ця система. Наприклад у початках комунізму жінці, що ставала матір'ю, прислужувало 4 місяці вільного, два місяці перед народинами, а 2 місяці по народинах дитини. Це показалося владі не вигідним. По якомусь часі повели агітацію серед жінок, що їм шкодить залишатись так довго без роботи. Підтвердили це якимись лікарськими твердженнями і залякані жінки самі підписали прохання за зменшення вільного часу. Оцей час звівся тепер до одного місяця.

Ніби для пошани жінки влаштовують що року в СССР день жінки. Спочатку він був вільний від праці, потім на „прохання“ самих жінок стали працювати в той день, а після праці тягнули жінок на мітінг у честь жінки. Тепер зовсім знесли це святкування як непотрібний експеримент, що закінчив неславне „визволення“ жінки в СССР.

Мати-поселенка

(Із матеріалів до конгресу М.М.М.)

Життя української матері у Бразилії пробігає майже в однакових умовах. Та все ж воно залежне від місця перебування і тому хочу змалювати життя на фермі, в містечку й великому місті.

Матері, що зі своїми родинами мешкають у глибині краю, живуть серед первісного лісу. Родина мусить прорізати хащі, щоб на цьому місці засадити першу кукурудзу чи теж каву. Праця дуже тяжка.

Живуть вони в наскоро побудованих бараках із бамбусових пнів. Крівля покрита листям, підліг немає, печей теж ні, а вариться над відкритим вогнищем. У кого немає дітей, той ще с'як-так справляється. Але матерям із дітьми приходиться дуже тяжко переборювати ці початки. Дітей-немовлят батьки беруть із собою на поле. Там їх їдять рої комарів і мушок, яких є безліч у цій субтропічній країні. Такі рани скоро гнояться, роплять. Діти вкриті струпами й чиряками. Шлункові недуги серед дітей також дуже поширені і смертність серед них велика. До найближчої оселі — кільканадцять, а то й кількадесять кілометрів. Про якусь лікарську опіку людей у лісах нема мови. Лікуються люди у знахорів, що замовляють захворювання. Вмирають теж часом від укушення гадюк.

А коли діти підроснуть, теж горе. Шкіл близько немає. Діти ростуть собі так, без науки. Лиш раз на два-три місяці заїде туди на коні священик (відомий тут місіонар „із лісів“ о. Маланяк). Він позбирає дітей, покаже азбуку, навчить катехизму й їде далі. Він то привезе якусь книжку, газету, забере одно-двоє дітей до найближчого містечка і віддасть до сестер, які ведуть школу, щоб дечого навчилися. Але всіх забрати не може. Лишатись на довше теж не може, бо треба їхати

Бабуся з Сянїччннн

Світлив М. Береза

далі, все далі, де живуть наші люди, не лиш теперішні імігранти, але й давні поселенці.

І більш ніхто не подумає про тих дітей. Жодна бразилійська вчителька не піде в ті ліси, ані бразилійський священик не провідає їх. І бідна мати, втомлена важкою працею, лишається з дітьми сама. Вона не може дати тим дітям ані відповідної поживи чи гігієни, а навчити їх може хіба молитви й рідної пісні, що привезла їх із собою, як Євшан-зілля з рідного краю.

Правда, батьки стараються, заробивши трохи гроша, переїхати в околиці більш заселені.

Деякі мають щастя, що в їхніх околицях уряд пробе дороги. Тоді в дуже скорому часі наїде більше людей, постануть оселі й побудують там школу і церкву.

У таких оселях чи малих містечках справа вже краща. Жінка йде працювати поза домом як денна зарібниця. Фабричної чи іншої праці немає. До того ще приходиться журба за прохарчування родини. У бразилійських харчових продуктах мало різноманітності. Пересічний бразилієць дуже мало вживає овочів, городини й набілу, а мучних страв та каш

зовсім не знає. Через те немає тут молодшої господарки, а хто хоче мати городину, мусить сам її засадити. Як тут прохарчовувати дітей без молока й овочів? Бразилійські діти дуже марні й серед них велика смертність. А наші діти — помимо всіх недочас — загально краще виглядають. Здорові організми батьків мають своє значення, але передусім старання матері за харч і гігієну дитини.

Дуже багато праці вимагає сяке-таке удержання чистоти дому. Бразилія — це країна пороку. Цей порок є все і всюди. Авта мусить часто в білий день їхати зі світлом, бо від пороку не видно, де дорога. Цей порок легкий, червоної закраски, вти скається в кожний кут. Постіль треба прати щотижня, одяг часом і щодня. Отже жінці треба дуже часто прати, а при малих дітях і щодня. Через часте прання біля скорше нищиться й тому треба його постійно направляти, а то й шити нове. Це теж жінка-мати мусить робити сама, бо давати латати чи стільки шити неможливо. Хліб печеться теж вдома. Всі ті роботи займають жінці весь день, а коли вона заробляє, то й частину ночі.

Через те мати невислі слідкувати ще й за поведінкою дитини. Діти потрохи виховуються з її рук і підпадають під вплив вулиці. А велике місто все має свої спокуси. Щоб піти до кіна, купити мороженого деякі діти, навчені „вуличною літературою“, пускаються на крадіж. Нещодавно сколихнув усіх випадок, де синка з дуже порядної родини приловлено на крадіж у крамниці. Батьки обоє в праці, а бабуся, старенька, поможна жінка, навіть не припускала, що її внук зійшов на таку дорогу.

У великих містах (як Сан Павльо) приходять нова трудність, це справа помешкання. Добрі мешкання дуже дорогі, тому наші імігранти приневолені замешкати у бідних дільницях, далеко від центру міста, зі спільною кухнею на 2—3 родини. Бідні діти мають тоді об-

межену свободу рухів. Вийти з хати теж не мають куди. Довкруги тільки мури домів та розпечений, кам'яний хідник. Зелені й городчиків зовсім немає. Парки є тільки в багатих дільницях. У Сан Павльо є став, де їздять купатися. Але на те, щоб дістатись у неділю, треба втратити три години в один бік. Це так утомлює, що мати вже не відважується на те, а взявши дитину за руку, проходиться по закурених, розпечених вулицях.

Щоб зарадити цьому, стараються наші поселенці закупити площу поза містом і там будують собі самі, неділями, хатини. В той спосіб змагають до „власного кута“, якого ми такі спрагненні по довгій мандрівці.

Зате у великих містах, як Курітіба, столиця стейту Парана, і прохарчування легше, можна дістати овочі й городину, яку доставляють майже виключно японці. Правда, зате є інші недочасі в тій ділянці. Різні ма-

хінації спекулянтів, які грають на підвищення цін, допроваджують до того, що дуже часто бракує то цукру, то муки, то знову мяса. Трапляється, що треба годинами стояти в черзі за цукром, чи іншим харчевим продуктом.

Наші жінки, що живуть у Курітібі, розв'язали справу дещо відрубно. Чи чоловік заробляє менше чи більше, вони не працюють зарірково, щоб могли доглянути дітей та вивести їх у люди.

Там є наші церкви, наш Пласт і трапляються часто наші імпрези. Відомий педагог Т. Григорчак із Буковини відкрив там курси українознавства для меншої і більшої дівчорни. Це все допомагає нашій матері в її виховному завданні. І дає їй надію, що вона справиться з цим. Бо щоденної праці й заходів вона не боїться. А мучить її непевність за національне й моральне виховання дівчорни.

Марія Остромира

Материна сповідь

Обабіч пільної дороги широкі поля озимини — зеленого жита і буйної пшениці — чергувались із зораними під весняні засіви полем. Наче хтось розстелив великанських розмірів тканину у чорно-зелені смуги.

— Гей та й поля ж! Наче грядки управлені. Буйний подільський чернозем! — думала Марія, йдучи дорогою.

Сама одна ішла полями. А мурованкою мчали большевицькі вантажні авта. Тому й звернула вона з мурованки на пільну дорогу. Почав падати сніг — перший сніг цього року. „Св. Михайло на білому коні приїхав“ — пригадалось, як мати завжди говорила.

А тепер мама важко хвора — лікарі сказали, що виходу їй немає. І вона, Марія, спішить оце до неї. Роздобула ліки, що їх тепер нелегко дістати.

У хаті, біля хворої матері, сиділи усі рідні: батько, брат

Петро, сестра Гандзя та братова Оленка. Привіталась і сльози затремтіли в очах.

— Ти сама, Марусю? А твої не приїхали?

— Роман від роботи не може вирватись, мамо. Дарка простудилась у школі — вони ж там в неопалених кімнатах учаться.

Марія виймала з торбинки пляшечки з ліками та ставляла біля матері.

Братова Оленка подавала обід. А мати дивилась на дітей і внувків і сльози закрутились їй в очах.

— І ви будете з нами обідати, бабуню? — питались внуки, Петрова дівчинка і Гандзин хлопчик.

— Ні, не буду, діточки — мені вже не до обіду. Я рада, що ви посходились усі.

— Посходились мамо, та не всі, бо Василя нашого немає, сказала Гандзя. Її гарні, блискучі очі вкрились тугою. Їй

жаль було, що Василь, отой мамин „мізинчик“, не був разом із ними.

А мати нишком втирала сльози, що котились по обличчі.

— Може ми це востаннє сьогодні святкуємо св. Михайла у своїй хаті. Бог його знає, як воно буде на другий рік. Колгоспи певно заведуть уже, а церкви позамикають, — відозвався батько.

— А на двірському полі вже й заложили колгосп та ще й який! — додав Петро. — Вїхав трактор поле на озимину орати, зорав декілька скиб та й зломилось щось у ньому. Він так і зостався на полі, а поле облогом лежить.

За розмовою стало вечоріти. Оленка з Петром до своїх вечірніх зайнять пішли. Попрощалась і Гандзя з синком.

— І мені пора йти, мамо. А ти, Марусю, не їдь сьогодні, звернулась вона до сестри. Завтра вранці Петро відвезе тебе.

*

Ніч. Поснули мабуть уже молоді у другій кімнаті, бо затихла мала Ганнуся. І батько вснув — з його ліжка доносився рівномірний віддих.

Маруся сиділа біля материного ліжка.

— Як добре, що ти зосталася, Марусю. Може це востаннє поговоримо з тобою.

— Та що це вам, мамо, думки такі приходять! Ви ж видужаєте ще! — говорила і відчувала, що слова її якось дивно прозвучали, а голос чомусь затремтів.

— Лиши це, Марусю! Дні мої, а може й години почислені вже. Смерти я не боюся. Я ж приготована вже — ще минулого тижня висповідалась. Василька тільки хотіла б ще побачити — ось що!

— Я дам телеграму, мамо, і він приїде.

— Не треба, Марусю. Боюся, щоб якесь лихо не трапилось йому. Знаєш, що питались за ним тоді, як Славка, товариша його, арештували. Славко сказав їм, що Василько вїхав на захід і вони вже не шукали. Навіщо ж викликувати вовка з ліса?

Церков Св. Юра. — Кліша — власність інж. Осадци

— Вони забули уже, мамо. Тих, що тоді були, давно вже немає.

— І про що я не думала б — думки мої завжди до нього вертаються. До нього і до тебе. Усіх вас, дітей моїх, однаково я любила і дбала про вас, а проте думки мої завжди ходили вслід за вами: за ним, наймолодшим і за тобою, найстаршою... Може це тому, що ти перша прийшла на світ, а він останній...

— Це тому, мамо, що ми далеко від вас.

— Може й твоя правда, Марусю. Яка ж бо ти втомлена і змаргана! Дивуюсь, де це стільки сили в тебе набирається. Ще й до мене приходиш що другий день.

І материна рука гладила голову своєї найстаршої, як колись давно-давно, як вона ще маленькою була.

— А ми з чоловіком просили вас, мамо, щоб ви у нас залишились поки не видужаєте, а ви відмовились.

— Бо не хотіла я, щоб Петрові прикро було, що не в своїй хаті лежу.

— Хіба ж наша хата чужа вам, мамо?

— Не чужа. Але бачиш, тут я вродилась, тут виросла, тут і газдувала. І вас тут повиховувала. У цій хаті батьки мої повмирали і я тут померти хочу. Та й Оленка така добра до мене, наче рідна дитина. А як умру, не застеляйте стола килимами, а застеліть тими двома веретами, що я їх сама вишивала. Хочу лежати так, як кожна господиня в нашому селі.

Мати замовкла, а Маруся з жалю говорити не могла.

— Як же ті роки швидко пролетіли, — продовжала мати. — Недавно ти ще маленькою була. Пригадую, як сьогодні: батька на війну забрали, а я зосталась сама одна із вами. Василько зовсім маленький ще тоді був. Щастя, що мама мої жили ще тоді. Ти у школі була тоді. Харчі треба було возити, бо на гроші ніхто й дивитися не хотів. Петро, малий ще тоді хлопчина, господарем у мене був, кіньми поводив. А я сиділа біля нього та пильно слідкувала, щоб не вїхав на яке авто. І як ми так

ждали на тебе під інститутом, а ти надходила з товаришками зі школи і побачивши нас, радісно бігла нам назустріч — я була така щаслива, що забувала тоді про все, про всі свої турботи.

— Або в листопаді вісімнадцятого року. Тоді, як у Львові була наша українська влада й наша армія творилась. А ти прийшла зі Львова з наплечником за харчами для себе й товаришок. Я зупиняла тебе, не пускала. Там же тоді у Львові з кожного дому польські кулі летіли. А ти не послухала. Казала, що треба кухні для війська провадити і що ви, дівчата помагаєте при тому. І пішла ти тоді під ті кулі. Це вперше в житті ти не послухала мене... Але я горда була на тебе...

— А потім Петро і Гандзя підростили — до читальні ходили. Приносили книжки, читали і я з ними читала. Петро, як малий був, то найбільший пустун був із вас усіх. Пригадую, як сьогодні: одної неділі взяла я його до церкви на вечірню. Чотири роки було йому. Вечірня ще не почалась, а він стояв біля мене. Враз дивлюсь — немає дитини. Аж ось паламар веде його до мене. У захристії, каже, був та дивився, як панотець одягався. А де тільки яке найвище дерево було, всюди виліз на самий верх. А я журилася, що голову зломить ще заки виросте.

— І подумати, що з такого вітрогона таким статочним, поважним господарем став. Одне, що залишилось із того часу — музику дуже любить. Як тільки заложили у читальні оркестру й він пішов туди, то й до останнього часу не покинув. Хоч як часу не мав, а кожного вечора біжить на пробу.

— А Гандзя ж наша! Чи пригадуєш, Марусю, як у новому Народньому Домі йшла перша вистава? „Циганка Аза“, а Гандзя в ролі Ази. Як же вона грала тоді! Коли сміялась на сцені — вся заля сміялась разом із нею. А як плакала, сльози наче горох котились їй по обличчі, а весь народ із нею плакав.

— Така вона неподібна до тебе, Марусю, наша Гандзя. Ти спокійна і тиха. А вона горда — із високо піднесеною головою. Думав би хто, що не знати, як добре їй. А нагороджувалась вона немало! Не стелило їй життя квітами дороги — ой не стелило...

— А Василько наш такий малий і ніжний був завжди. Як мав три рочки — на сам Великдень це було — завязав у платику пасочку і дві писанки та й вийшов із хати. — Куди ж це ти, Васильку, йдеш? — питаємось. — На войну їду, татові пасочку й писанки везу — відповів. — На чому ж поїдеши? — На лошатку. А Петро посадив його враз із тим вузликом на лошатку. І доїхав він так до воріт, а там зняли ми його та занесли в хату. То ж то плачу було!

— Вже й до гімназії почав був ходити, а все маленький тримався. І враз такий міцний і дужий став. Ще й вісімнадцяти йому не було, коли здав матуру. І весь час працю: у читальні, в студентському гуртку. І де він стільки часу набрав на все те! Буджусь раз у ранці, як звичайно, відчиняю двері до кухні, а він малює декорацию на великому полотні, розстеленому на підлозі. Я дорікаю йому, що не спав усю ніч, а він: — Але яка декорация вдалася мені, мамо! Удень напевне не була б така вийшла. І засміявся щасливим, радісним сміхом. Як же він радісно вмів сміятися! Хоча його тепер немає біля мене, то в пам'яті моїй срібними дзвінками дзвенить отой його радісний сміх.

— А як приїжджали ви на літні вакації, то завжди помагали у праці! Бачу, як сьогодні: сіно сухе-сухе, розкинене все, а тут хмара надходить. Як же швидко ви з Романом громадили те сіно! Навіть Дарка твоя щось там сувала малими грабельками, що їй дідо спорудив. І вхопили ми тоді перед дощем усе сухе сіно. А в жнива Роман із Василем снопи возили. А ми з батьком так раділи, що ви не цураєтесь праці...

— А й Дарку свою ти так виховала. Цього року влітку вона

Оленці помагала біля кухні, як женців було багато. А Петро тільки усміхався й говорив тихо, щоб вона не чула: — Господиня буде з нашої Дарки, правда, мамо?

Мати вмовкла. Маруся думала, що вона може втомилась довгою розмовою. Та вона сказала, зітхнувши:

— І скажи, Марусю, чи для отих радісних, ясних хвилин не варто було трудитись усе життя? І, згадуючи оті ясні хвилини мого життя, мені не страшно було б помирати. Як мама мої вмирала, то так якось тихо й погідно відійшли у другий світ. А я, хоч і плакала тоді, а все ж подумала: — Дай же, Господи, і мені колись таку погідну, тиху смерть. А тепер, коли наближуються мої останні хвилини — чую, що не зможу так тихо і спокійно вснути, як мати. Не зможу, бо бачу, що щось страшне наближується...

— І ще сниться мені минулої ночі хрест. Пригадуєш, як воно святували в нас свято Крут? Василько влаштував те свято і сам виголосив вступне слово. А на сцені могила з білим, березовим хрестом... Ото ж мені приснилось те свято: Василько говорить, а білий, березовий хрест на могилі темніє і стає чорний-чорний... І здіймається вгору і більшає... І все зникло кудись — ні Василька, ні людей. Тільки великий, чорний хрест зостався... І збудилась я — але той чорний хрест ще й досі стоїть мені перед очима...

— Боюсь я, Марусю, ой, боюсь за вас, дітей моїх. Боюсь, що землю, оту прадідівську нашу землю, заберуть, а ви наймитами станете на рідних загонах. І замість волі, якої ми благали в Господа кожної неділі в церкві — Господь хрест пошле Україні — важкий, чорний хрест... І як же тоді я зможу спокійно лежати у своїм гробі?

І враз мати замовкла. Вона випрямилась, а на чолі між бровами появились глибокі черти. Її вхопили болі. Марія подала ліки. За деякий час чоло випогодилось і мати промовила:

— Легше стало мені. А на-

Великий Тріумф

Із спогадів про В. Блавацького

Ідучи до школи, стрічала їх я часто. Вони були все елегантно одягнені, а навіть літньою порою носили рукавички, чого я ніколи не завважала у їхніх ровесників.

Мені, тоді малій дівчинці, дуже вони імпонували, а головню їх гімназійні мундури з пришитими на комірах золотими пасками, які вказували, що молодший був учнем шостої чи сьомої, а старший восьмої кляси.

дворі вже дніе. Тепер я може всну. І ти теж покладись, Марсюю.

Усе село зійшлося на похорон. Мати лежала на столі, вкритому білим, вишиваним покривалом. Вся кімната ясна-ясна, а на тому ясному мати в темному одязі, чорна домовина із срібним хрестом і вінок із золотих хризантем.

По старому прадідівському звичаю тричі стукнула домовина до порога — це мати з хатою прощалась. Вибіралась востаннє до церкви.

Востаннє заспівав хор „Вічну пам'ять“ над відкритою могилою. Пан-отець кинув першу грудку землі на домовину, а там почали засипати могилу. Батько з Оленкою просили людей на тризну. Біля могили zostались тільки діти і внуки. Чи ж бачила вона, що її найменший, її Василько, теж був сьогодні біля неї?

Важко було відходити. Здавалось їм, що в той холодний, листопадовий день, поховали в могилі wraz із нею і всі радісні-щасливі дні свого життя, а zostалися віч-на-віч із темним майбутнім. На грані двох світів станула материна могила.

Падав сніг. Білі пушисті метелики, покружлявши в повітрі, злітали на долину і вкривали могилу та золотистий вінок.

Падав сніг, — білий, ніжний і ясный, як згадка про Неї...

Я довідалася, що вони мої сусіди, бо мешкали третій дим від нас. Це були сини радника коломийського суду Трача, — і що молодший називався Влодко, старший Ясь. Батько їх, вдруге оженився, коли діти були ще зовсім малі. Оця його дружина була полька, дуже інтелігентна і культурна пані, яка дбала про виховання дітей і вповні заступала їх рідну маму. Вдома говорилося по-польськи. Дітей посилали до польської гімназії, хоча в Коломиї була також українська. Але ця польська школа не змогла зробити з них поляків. Хочу оповісти пригоду, яка трапилася молодому Володимирові.

Гарний, соняшний день. Вулицями Коломиї переходить українська маніфестація. Ідуть на конах селяни з близького Вербіжа, Воскресінець чи дальшого Шипина та Стопчатова, в руках синьо-жовті прапори. Лунає пісня „Гей, там на горі, Січ іде““. На розі біля ратуша стоїть гурток польських гімназистів, а між ними Влодко. Падуть образливі дотинки польських юнаків, вихованих на

шовіністичних творах Сенкевича. Один із них звертається до Трача і каже: „Włodek, patrz się, twoji idą!“ — Це має бути жарт. Але для Влодка це не жарт, його серце прошиває щось болуче і zarazом радісне. Він відчуває, що ті, що проходять так бадьоро вулицею, то „його“ Один момент і Влодко включається в похід, залишаючи здивованих товаришів.

Що за цей поступок не погладила Влодка по голові польська гімназія — це певне, і що прийшлося довго панові радникові переконувати і перепрошувати обуреного директора, в це ніхто не сумнівається і за перший раз Влодко дістав виїмково малу кару, бо знижену поведінку.

Прошло декілька літ. Минув листопадовий зрив і наш край по програній війні перейшов під „опікунчі“ крила Польщі. На довший час товариське життя серед українців завмерло, але по деякім часі почалися наперед скромні, без танців забави, а потім з таїнцями.

На одній забаві пізнала я

Картина з першої дії „Батурина“ в постанові В. Блавацького. Посередині В. Блавацький у ролі Мазепи.

НОВІ КНИЖКИ

Івася, згідно Яся, як його все називали. Я пригадала йому наше неофіційне знайомство і запитала про брата. Він відповів, що родичі посилали його на університет, але брат вступив до театру.

Того роду кар'єра для молодого студента зовсім не видалася мені блискучою. „Дон Кіхотерія“ — чи примха розпеченого хлопця — подумала я. Мені перед очима станув наш провінційальний мандрівний театр і його злидні. Пан Ясь відгадав, здається, мої думки, тому що сказав:

— Думаю, що брат добре зробив, він буде добрим артистом.

На тому й скінчилася наша розмова.

Вкортці й побачила я Володимира на сцені в малім містечку. Він виступав під псевдонімом і грав якусь другорядну роль, але, правду сказати, його гра мені зовсім не подобалась.

Знову минуло кілька літ. Завесь час була в Познані і про наш театр знала тільки з газетних рецензій.

Одного літа приїхавши додому, побачила, що прибув театр. Режисером був тоді Блавацький і грали одну з пєс Куліша. Мені було цікаво побачити його на сцені, бо моя думка була все під вражінням тієї гри, яку бачила кілька літ тому, і я не могла зрозуміти, як це Блавацький міг стати режисером.

Була восьма година і заповіджена вистава ще не починалась. Знайома пані, що сиділа біля мене, сказала, що режисер очікує приходу родичів і для них зарезервовані два перші місця. Я теж довідалася від неї, що батько, а головню мама довший час не могли простити своєму „блудному синові“, що проміняв вигідне життя за театральні мандри.

Вкортці побачили ми панство Трачів, як входили на залю. Вони були святочно одягнені, на обличчі у радника зворушення, у мами — невдоволення, холод.

Зараз починається вистав-

Улас Самчук: Марія. Літературна Бібліотека ч. 6. Хроніка одного життя. Третє видання. В-во Миколи Денисюка. Буенос Айрес, 1952. Ст. 280. Мистецьке оформлення й ілюстрації Бориса Крюкова. Ціна 2 дол.

Автор присвятив цю книжку матерям, що загинули голодною смертю на Україні в рр. 1932—1933. Тому й поновне видання цієї книжки саме в часі, коли відзначаємо двадцятиліття цієї катастрофи — дуже доцільне. Досі це перше зображення великого голоду в літературі. І в центрі його поставив автор свою Марію.

Марія виростає з чорнозему. Вона роботяща, як мурашка, а співуча, як пташка. „Виграють оті чорнізні, оті бездонні її очі“ Дзвенить її „моторна, запашна пісня“ полями. Вона „співає й працює“ назустріч долі, що виростає їй у Корнію „з синіми очима й руським кучером“

І котиться життя Марії за порухами її серця. Воно не знаходить спокою в подружжі з Гнатом. Її діти вмирають так якби не було благословення над цим подружжям. І вона йде своїм

шляхом. Її сильне почуття і незломна віра підносять врешті й збаламученого чоловіка-матроса.

І розгортається їх життя крізь невзгодини війн і революцій. Виростають їхні діти, що йдуть різними шляхами. Корній і Марія вже не можуть схопити того, що твориться довкруги. З німим жахом сприймають удари долі, аж поки Корній не кладе всьому край розпучливим кроком. А Марія гасне поволі, як усі матері, що вмерли голодовою смертю того страшного року. І перегортає сторінки свого життя, викликає тіні своїх рідних, щоб востанне поєднатись із ними.

Третє видання „Марії“ дещо змінене і воно може втратило у порівнанні з першим. Та незмінно живою залишилась постаць Марії, що так правдиво і глибинно перейшла життям. Чуємо в ній оту цілинну силу, що держала свій рід і нарід. Фізично знищила її голодова катастрофа. Та її дух, що наливався соками свій рід, відійшов поєднаний у „ніч вічності“ Бо він відновиться знову з рідною чорнозему. — Л. Б.

Пєса трудна і для пересічного глядача, що в театрі шукає побутовщини, незрозуміла. Однак гра артиста зворушує кожного. Те, що автор не висказав словом, він доповнює рухом. Публика разом із Блавацьким переживає трагедію „советської людини“, а по першій дії оплескам нема кінця.

На перерві до моєї матері (Олени Хоміцької, яка була в Коломиї знана, як добра режисерка-аматорка) — приступає пані Трачева. Розмова провадиться по-польськи. Питається, як подобалась пєса. Моя мати відповідає, що оцінку пєси залишає критикам, а щодо гри, то Блавацький високоінтелігентний режисер і чудовий артист.

— Правда, що він гарно грає — каже пані Трачева. — Все ж певний примітивізм у декора-

ціях і театральній салі. От коли б так син грав у великім столичнім театрі...

Моя мати додумується, що це натяк на польський театр. Але вдає що не зрозуміла і відповідає:

— Я думаю, що наш театр і Блавацький діждуться, коли перед ними відкриються двері Великого Театру.

Які це були віщі слова!

Драма кінчиться. Безконечні оплески й артиста нагороджують квітами. Мені цікаво, яке враження робить на паню Трачеву це все і сидячи недалеко неї, весь час слідкую за нею. Вона стоїть і з захопленням плеще в долоні. Я завважую на її очах сльози. Чи бачив їх мистець, не знаю. Якщо бачив, то був це напевне найбільший тріумф у його житті.

По всьому світі

Курс промовництва

Національна Рада Жінок Бельгії запросила відому бесідницю п. Барзен з проханням — перевести курс промовництва для своїх членів. Курс обіймав чотири лекції, які п. Барзан заповнила різноманітним змістом. Крім загальних правил для промовця та вказівок для кожної промови, вона присвятила одну лекцію веденню зборів та дискусії.

На закінчення курсу п. Барзен зілюструвала свій матеріал на окремому вечорі, запросивши до виступу три блискучі промовниці Брюсселі. Кожна з них дала коротку доповідь на іншу тему з індивідуальним підходом і учасниці курсу могли перевірити зараз же різні засади виступу.

Жіноча праця в ЗДА

Міністерство праці в ЗДА подало до відома вислід дослідів жіночої праці в 1952. Кожна третя жінка в ЗДА працює заробітково. Одна четверта частина федеральних службовців — це жінки, а з них около тисяча займає керівні пости. Більша половина працюючих жінок — одружені. Жінки входять майже у всі звання. Поміж банківцями жінки досягнули половину цілого числа 6,000. Тисяча їх займають замінні становища в банку. Три залізничні компанії ДА мають у своєму проводі жінок.

Журнал "Нью Йорк Повст", розглядаючи цю статистику, приходиться до висновку, що в ЗДА жінки грають щораз більшу роль в господарстві та управі країни.

Дорадниця в затрунненні калік

Нещодавно уряд Мексика покликав для поради в затрунненні калік американську спеціалістку п. Тресі Коп. Це колиш-

Віршики на День Матері знайдете в „Весні” та „Соняшних Днях”.

ня вчителька зі стейту Вісконсин, яка довгі роки працювала як інспекторка фабрик та керівниця промислової комісії для жіночої праці. У 1920 р. її покликав уряд до Вашингтону для студій затруннення калік. На цьому пості пробула вона до 1947, коли то як містогорова уряду фахового приспособлення, перейшла у стан спочинку.

А тепер її, 75-літню, притягнув уряд Мексика для налагодження опіки над своїми каліками!

Боротьба за голосування жінок закінчується

Сьома сесія Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй признала одностайно жінкам право голосування. Коли затвердять його всі уряди, що є членами О.Н., тоді довга боротьба жінок за це право закінчиться.

Сьома сесія була добре підготована для цього виступу. В делегаціях різних держав, було більше жінок, як колинебудь до тепер. Підчас кінцевих нарад сімнадцять держав репрезентували жіночі делегатки, а між ними й Іран, де жінки ще не мають права голосування. Шість дальших делегацій мали жінок у своєму складі.

Першу промову в користь політичних прав жінки мала на цій сесії відпоручниця Данії Боділ Беттруп. Вона була подвигницею цієї ідеї від початку створення О.Н. і вже на першій сесії внесла іменем данської делегації домагання, щоб усі члени О.Н. признали право голосування жінкам своєї країни.

Відгуки катастрофи

Повінь і буря, що спричинили стільки шкоди в північно-західній Європі, розворушили людське сумління. Національні Ради Жінок різних країн поспішили з висловами співчуття та зорганізували допомогові акції в користь пошкодованого жіноцтва Англії, Бельгії й Голяндії.

Овета Колл Габбі станула на чолі новоствореного в ЗДА державного департаменту здоров'я, освіти і суспільної опіки. Вона є другою жінкою-міністром у ЗДА

ПО ВЕЛИКОДНІЙ ЗБІРЦІ

Великодня збірка вже за нами. Завдяки нашій акції могли найбільш потребуючі залишенці відчувати нашу помічну руку. Свята не проминула так понуро, як здавалось перед тим. А скромне свячене зібрало в кожному таборі дітей у радісню, веселу громадку.

Збіркові станиці в ЗДА підводять підсумки своєї роботи. Кожна з них зробила, що могла, кожна причинилась до висліду спільного діла. Тепер чекає звіту з розподілу, щоб знати, як пригосило надіслане.

А покищо подумаймо над іншими можливостями допомоги. Вдови і вдівці з дітьми та незаміжні матері цілий рік потребують піддержки. У кожному таборі є їх кілька, або й кільканадцять. Чи не можна б навязати безпосередній зв'язок із такою родиною та піддержати її?

В тому часі, коли непередбачені великі збіркові акції, виповнимо також свій обов'язок супроти них.

Комітет "Мати й Дитина"

Чи ви вже вислали передплату на „Наше Життя”?

Із листів до Редакції

Чи можна так подавати народне вбрання?

На обгортці "Нашого Життя", як і на першій кольоровій картині книжки "Ukrainian Arts" зовсім неправильно подана корсетка української дівчини. Застібка корсетки, як взагалі в жіночому вбранні на цілому світі, робиться з лівого боку, а не з правого. А тут автор обгортки і авторка статті відступили від цього правила. Це зразу кидається ввічі тому, хто знає українське вбрання, як відступлення від традиції. Зразу видно, що малював це чоловік, а не жінка, бо вона б такої помилки не зробила!

Може хтось схоче пошити корсетку на тих зразках і буде думати, що правильна застібка зправа, бо у двох таких гарних виданнях якраз так подано! А саме жінки не повинні робити таких помилок!

Катерина Антонович
Вінніпег, Ман.

Закінчилась літня оселя...

(Уривок із листа з Аргентини)

Я дуже радію кожною новою книжечкою, яку мені посилаєте. На оселі стали мені в пригоді всі видання для дітей, що одержала від Вас. Та хочу Вам докладніше розказати про нашу оселю. Праця над дітьми дає мені стільки вдовілля і щастя, що сміло можу сказати, що на правду живу один місяць у році, а саме на оселі.

Цього року побудували ОО. Василіяни величезний дім для оселі і діти мали повну вигоду. Терен великий, займає пів гектара, все це в лісі. Сама місцевість „Пунта дель Індіо“ дуже слабо залюднена і це між іншим один із плюсів оселі. Можна йти кілометрами й не видно ні людських осель, ні людини. До моря мали ми який кілометр, але море не таке чисто-прозоре. Тут все ще видно заходять води Парани, яка має глинкувате дно і тому вся каламутна.

У цій рубриці ідуть відгуки на статті і проблеми.

Дітей було 40, а до них дві виховниці, три пані до господарства і отець капелян. Дітей поділили ми так, що я взяла хлопців, а п. Колодницька дівчаток. Мені припали 23 збиточники, які нераз залляли досить „сала за шкуру“. Та в нас була строга дисципліна. На дітях дуже значний вплив школи й вулиці. Усі як одне говорять між собою по-еспанськи і то з нової еміграції більше, як із давньої. Діти до того степеня забувають мову, що українські речення будують на еспанський лад. Це явище масове. Ось кілька примірів: „Прошу пані лишити мене піти“ або „він мене робить сміятися“ і так на сорок дітей мабуть одинокий мій син так не говорив. Мене дуже хвилював цей занепад рідної мови, бо це така вина батьків, що таке трапляється. Мій синок ходить до школи і теж добре знає еспанську мову, але досі говорить правильно по-українськи. Яюсь дивно ставити себе тут за примір, але роблю це на доказ того, що можна цього у дитини припилювати.

Зайняття на оселі поділили ми також між себе. Мені припала група старших дітей. Я перейшла з ними історію й географію України, писала з ними диктати й трохи ми читали з літератури. П. Колодницька робила з меншими те саме, тільки в дуже доступній формі. Найбільше любили діти в мене історію, бо я до кожного історичного розділу додавала якість історичне оповідання, яке й здебільшого нашвидкуруч сама укладала. Сама не знаю, звідкіля у мене стільки фантазії влялося. П. Колодницька навчила дітей багато пісень (вона дуже музикальна). Ми приготували велику програму до попису, я вивчила дітей танків, які колись ще сама виконувала у школі.

Лідія Таурідська
Буенос Айрес

Чому в нас стільки песимізму?

(Уривок з листа)

Тепер ще одне питання: чому в нас стільки песимізму в наших писаннях та світлинах? Переглядав мій чоловік ч. 1, 1953 і завважив знимку управи ОУЖ у Венесуелі. Питається: — Чому всі вони такі похмурі? Прочитав статтю „На суд життя“ й питається, що авторка хоче там сказати? Я прочитала статтю два рази і не могла йому відповісти. Чому стільки фраз? Здається мені, що кожную провідну думку слід подати в легкій до читання формі. Це викикує враження й охоту до діяння. В нас або соломяний вогонь — ентузіязм, або сльози й песимізм. Багато чутливости, а так мало логічного розумування!

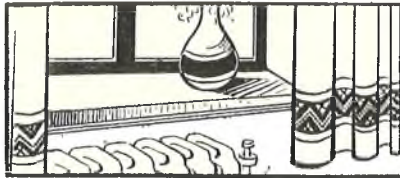
Марія Л. Семенина
Гемптон, Н. Дж.

ГОТУЄМОСЬ ДО КОНГРЕСУ
М.М.М.

Виховна Комісія при СФУЖО вже закінчила опрацювання обох рефератів, що зголошені на конгрес Світового Союзу Матерей у Брюсселі. Першу працю „Виховний шлях української матері на рідних землях“ зладила Юлія Писарева. Доповнили його своїми спостереженнями члени Вих. Комісії Надія Ішук і Марія Юркевич з видатною допомогою нашої вченої Галини Селегень.

Другий реферат „Виховний шлях української матері-емігрантки“ опрацювала Іванна Петрів. Її працю доповнили педагоги й виховниці з різних країн — Олександра Копач із Канади, Марія Морачевська, Ніна Михалевич і Олена Климишин із ЗДА, Іванна Лісинецька з Бразилії, Л. Вітошинська з Аргентини.

Тези обох рефератів виявили становити української матері до виховних завдань та її домагання до вільного світу.

У НАШІЙ ХАТІ

Наша підлога

Завдає нам не раз клопоту! Бо вона не тільки являється доповненням, але й основою кімнати. І найбільше коштує нас труду при вдержанні чистоти.

Тому дуже уважно застановляємось над тим, як її прикрити. Килимом чи шкірою з лінолеуму? Веріткою з кручених шматок, чи взагалі нічим?

Знов треба взяти під увагу різні чинники. Які в нас тапети, які меблі і тканини, яка кімната і врешті — чим розпоряджає наша кишеня. Це все має значення при доборі. Кожен чинник треба врахувати.

Більшість наших мешкань вдовляється покищо покриттям із лінолеуму. Це показалося найдешевшим і дуже практичним. Його дуже багато родів, від найлегшого до найтяжчого з великою різноманітністю взорів. До того лінолеум можна приспособити до кожної кімнати, вкрити цілу її поверхню, або лише середину чи краї.

Правда, лінолеум більше показує сліди ніг чи порохи, як килим чи верітка. Зате його й легше почистити. Змівши сміття щіткою чи мокрою стирачкою, вистачить лише час до часу навоскувати для полиску. Лишається завжди враження свіжості й чистоти.

Зате накладання лінолеуму є значно трудніше, як килима і ця праця вимагає великої дбайливості, коли має бути добре зроблена. Щоб підлога була ідеально рівна, підстелюємо підклад із газет, а ще краще з текстури чи фільцу.

Лінолеум так дуже поширилось, що ним застеляють тепер кімнату, навіть коли ще є й килими. Тоді воно виступає тільки краями та творить для килимів відповідну раму.

Та всеж таки — поруч лінолеуму — ще існує килим і його широко вживають у новому світі. Правда, це не є наш, ручно тканий, із химерними везерунками. В американському домі зустрінете різні роди тканого килима — від грубозернистої гладкої тканини у клітку, аж до одноколірової, стриженої підстилки.

Вони можуть мати також різний розмір. Є стандартні ширини від три чверти ярда аж до шість, себто таких що покривають цілу кімнату. Це покриття вважається за найбільш розкішне, хоча вузька смуга підлоги з обох боків також прикрашує. А бувають також у вжитку менші, квадратні килими, призначені під стіл чи перед лежанку, а також хідники, що перебігають коридор чи кімнату.

Матеріалом килимів є різні роди вовни. Дешевші якості килимів виконані з суміші вовни з рейоном, або з бавовною. При якості килимів рідше також спосіб ткання. Грубі килими більше працьовиті в виконанні, і через те довші. Зате вони слабші від низько тканих килимів із доброї вовни, що дуже тривалі.

Килим являється пишнішим прикриттям підлоги, як лінолеум. Зате й вимагає більше піклування. Без відкочувача не можна вявити собі "килимової" госполянки. Він конечний там, де лбають за чистоту руки самої господині.

Та дуже важною прикметою килима, як і лінолеуму є його краса чи взір. Є така засала, що в кімнаті — з трьох її складових частин — тапет, підлоги і лекопативних тканин, лише лві можуть бути взористі. Тому й сучасні килими майже всюди

виказують лише смуги й клітки, а дуже рідко якийсь розведений взір. Частіше можна наткнутись на взористе лінолеум та з цим треба також бути дуже обережним. Килим чи лінолеум повинні бути нейтральні у кольорі і взорі, щоб підкреслити кольорову схему кімнати.

Ткання сучасного килиму — хоч фабричне — всеж основане на тих самих засадах, що й ткання ручне. Воно може бути просте (як при звичайному чи чиноватому полотні) і вязане з гудзків (як при східних килимах). Фабричне ткання викликає однаке багатший ефект через чергування ниток різної грубості та коліру.

Зірка.

КРІЙ НАРОДНОГО ВБРАННЯ

З нагоди другого Музичного і Танкового Фестивалю в Торонті виринула цінна ініціатива. Комітет під головуванням Марії Велигорської розписав конкурс на стилевий народний стрій. В тій цілі робітня жіночого вбрання „Плай“ виготовила крої і готові одяги, з яких учасниці конкурсу можуть користатися.

Для наших читачок особливо цінне те, що крій народного вбрання має докладний опис складових частин та поступу роботи. Рисунок і крій зладжений під наглядом мистця І. Кубарського так, як він вживався в час відновлення Української Держави в державних театрах України.

Крій має кілька величин, які треба при замовленні подати. Замовлення слати на акресу:

Mrs. O. Fedejko, 992 Dundas St. West, Toronto, Ont., Canada.

ДОБРА КАВА

Добра й смачна кавка не залежить тільки від самої якості кави і способу приготування, але також і від чистоти посуду, в якій каву запарюють. Треба знати, що кавка видає олійки, які насідають на кавнику по кожному ужитку. Якщо не вимийте осаду олійків, то їх застарілий запах перейде в свіжо запарену кавку. З того кавка тратить свій делікатний аромат.

Кавник потребує докладного миття по кожному ужитку. Не вистачить виполоскати тільки самою водою. До миття вживати м'яку воду, а деколи й соду. Виполоскати кавник в теплій воді й висушити. Ніколи не лишати запареної кавки в кавнику від одного снідання до другого. Запарити стільки кавки, скільки потрібно на один раз і кавник випорожнити та вимити.

З „Українського Голосу“

ГОТУЮТЬ ІНФОРМАЦІЮ ПРО МИЛО

Сьогодні на ринку є така велика кількість різноманітних порошків до прання, що часто господиня розгублюється й не знає котрий з них більше вартісний. До того радіові реклами принадно вихваляють певної марки порошки, що ще більше баламутить. Деякі рекламні властивості певних миль показали неправдивими. В туалетних милах так же само, є великий вибір, хоч між ними нема засадничої різниці. Та все ж таки пишні реклами тих миль, що дають запоруку нижньої шкіри й великої принади наче який чудесний еліксир, надживають довіря покупців. Для того Канадійське Т-во Консументів уважає за потрібне зробити докладну перевірку всіх родів мила, щоб подати жінкам, покупцям, правдиві інформації.

Від якогось часу радіові реклами деяких синтетичних порошків до прання так званих „детирджентс“ оголошують їх „рин фрі“, тобто, що вживаючи їх, не потрібно виполіскувати

білизни в окремих водах по пранні. Національна Дослідча Рада в Оттаві подала в тій справі свою думку, кажучи, що таке твердження нелогічне й розминається з правдою. Білизну треба виполіскувати в щонайменше двох водах, щоб усунути бруд і бактерії. В тій справі Канадійське Т-во Консументів також збирає інформації й виготовляє вказівки для покупців.

Канадійське Т-во Консументів заступає інтереси покупців і старається посередничити між покупцями й фабрикантами. Це товариство зорганізувалося по війні на місце Военної Ради Цін й Торговлі. Кожна канадійська жінка може стати членом того товариства по заплаті річної вкладки в сумі 50 центів.

Савеля Стечишин

НАДМІРНЕ ПОТІННЯ НІГ І РУК

Надмірне потіння ніг і рук є в зв'язку з аномально збільшеним виділюванням пітних залоз. У жінок є частіше потіння рук. Воно може бути переходною або сталю й дуже ускладнює виконання певних ручних праць. Збільшене виділювання поту ніг буває частіше в мужчин, при чім часто комплікується з неприємним запахом унаслідок приявности в поті товщевих кислот та ферментації.

Руки і ноги можуть: 1. бути бліді або синявої краски з пониженою температурою, 2. бути гарячі та якби набряклі.

Лікування часто заводить. Белядона та атропіна внутрішню вправді в більших дозах зменшують виділювання поту, однак ті ліки мають вплив на цілий організм (напр.: на виділювання в органах травлення) і не є вказані. Вже краще приписати агаріцін.

Тому найкраще слідкувати дуже уважно за гігієною: часті теплі купелі рук та ніг і натирання їх алькоголем із йодом або з камфорою; легким розчином гіпермангану, або глицериною з таніном; натирання

квасом хромовим 2% або формолем у відповідному проценті.

До панчіх чи скарпеток давати тальк із танноформом або з таніном. У тяжких випадках лікування рентгеном дає успіхи, бо правдоподібно викликає атрофію пітних залоз.

Д-р Ол. Піснячевська

ІЗ ГОСПОДАРСЬКИХ ТАЙН

Моя дорога!

Вже наближається тепліша пора року. Час подумати про те, щоб сховати на літо зимові плащі чи коци. Дехто здійснює також килими й накривала.

Про те, що їх треба переложити газетним папером, ти вже знаєш, бо це давно випробуване. Та зверни увагу на целофанові мішки, що тут продаються. Вони побудовані в подовгуватий куб із металевою поперечкою наверху. На цій поперечці вішаємо зимовий одяг, витріпавши його добре й обложивши протимільними мішечками, яких тут можна дістати в великій кількості. Мішок засуваєш блискавичним замком і вішаєш у шафі. Одяг висить спокійно ціле літо і воєни його не треба наново прасувати, як коли виймаєш його зі скрині чи іншого схоку.

Чи знаєш, до чого служить також камфора? Це не тільки засіб проти молів, а запобігає матовінню срібла. Поклади пластинку камфори, що її дістанеш у кожній дрогерії, до скринки зі сріблом, а воно збереже полиск. Це й заощадить тобі праці з чищенням його.

Ось такі пригадки на часі. Подай також щось зі свого досвіду!

Гануся

ДРІБКА СОЛИ

Щоб млинці (налісники) не прилипали до пательні, то можна помстити пательню дрібкою товщу, розігріти і добре натерти сіллю, загорненою в платок. Натирати так пательню по кожному печенні млинців, аж поки не зужиться вся розчина. Тоді не потребуємо товщу і млинці будуть рум'яно запечені. Це важне особливо тоді, коли вистерігаємось товстих і смажених страв.

Українська вишивка

Вишивана блузка

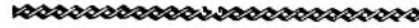
На літній час потрібна кожній молодшій і старшій жінці вишивана блузочка з батисту чи легкого полотна. Подаємо зразок такої, як її виробляли на наших центральних землях, в околиці Переяслава над Дніпром. -

Матеріал: білий батист або маркізета. Широкий квітчастий взір творить полик (вуставку), який доповнений вузькою мережкою та взірчиком. Той же вузький взірець обводить комір і пазушку. По рукаві блузки покидані в невеликих відступах квіти.

Деталь блузки

Побільшена світлина поліка з частиною рукава,

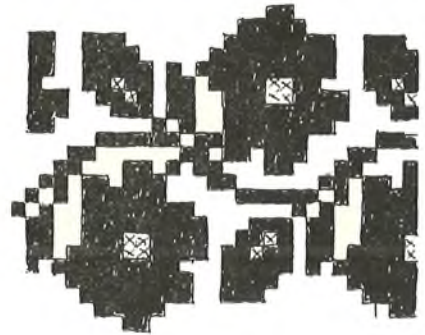

Кооп. „Б А З А Р “
822-823 Н. Френклін Ст.
Філадельфія 23, Па.

має

НА ШКІЛЬНІ ДИТЯЧІ СВЯТА:

сорочки для дівчат і хлопчиків
спіднички і шаравари
фартушки і пояси
намиста й віночки

Взір із Переяславщини

Квітчастий взір, виконаний хрестиками у двох кольорах, чорній та ясно-червоній. Хто не бажає такого темного зору, може виконати основні контури зору вишневою фарбою, а пробілів не заповнювати.

До вишивання вживати ниток марки Д.М.С. червона ч. 666 (при чорних контурах) або вишнева ч. 498.

Меживо з риби

Потрібно:

- 4 ф. риби (коропа)
- 1½ ф. городини (петрушка, морква, салера-корінь)
- ½ ф. цибулі
- 1 склянка оливи (Мацоля)
- 2 ложки муки
- 2 ложки муки
- 1 лавровий листок
- кілька зерен перцю

Почистити і покроїти рибу у дзвінки. Посолити, обтачати в муці і в оливі посмажити. Городину почистити, покроїти в пасочки. Цибулю дрібно посікти і присмажити ясно на оливі. Вкинути на це городину із приправами і душити під покришкою. Коли вже м'яка, залити все помідоровими повилами. Нехай два рази закипить, а тоді вклати в те печену рибу, а потім із рибою коротко заварити. Вистудити, зложити до слоїка, залити зверху оливою і тримати в ледничці.

Можна подати також гаряче.

Телячі легені

Потрібно на 6-8 осіб:

- 2 ф. телячих легенів
- 1 ф. мішаної городини (морква, цибуля, салера, капуста і пори)
- 1 лавровий листок
- 4 зерна цілого гіркого перцю
- 1 літра води
- 1 ложка масла
- 1 ложка муки
- сіль, перець
- ½ ложки соку з цитрини
- 1 ложка січеного кропу

Городовину почистити і цілу залити водою, додати приправи і заварити. Тоді помити легені, вложити на киплячу городину і варити (около 1½ години). Перецідити через ситко. Городину і легені покроїти на довгі пасочки. Масло розтерти в мисці з мукою, залити частиною вивару, вимішати і влити на вивар. Додати городину й легені, раз заварити. Доправити до смаку сіллю і перцем. До-

дати соку з цитрини і січеного кропу.

До того годиться гречана каша, затирана краківська та галушки.

Потравка з курки

Потрібно на 4-6 осіб:

- 2 грудей із курки
- 1 ф. мішаної городини (капуста, салера, морква, цибуля, пори)
- 1 літра води
- 1 ложка масла
- 1 ложка муки
- 1 ложочка січеного кропу

Городину почистити, залити водою і заварити. На киплячий вивар вложити помиті груди із курки, посолити й варити годину. Вийняти м'ясо, перецідити вивар, і вложити м'ясо назад до вивару. Розтерти масло з мукою, влити туди частину вивару і розмішати. Залити тим м'ясо і раз заварити. Доправити до смаку і додати кропу. Подавати з рижом.

Курячі ніжки у білій підливці

Потрібно на 4 особи:

- 4 ніжки
- 1 ложка товщу
- 1 ложка муки
- ¼ літра води
- 1 ложка масла
- 1 ложка муки
- ¼ літра молока
- зелена петрушка

Ніжки помити. Товщ сильно розігріти. Ніжки посолити, обтачати в муці і підсмажити рум'яно з обидвох сторін. Зложити до риночки, влити туди води і душити пів години на легкому вогні. Муку підсмажити з маслом зовсім ясно, залити це молоком і заварити. Залити цим м'ясо, нехай раз закипить. Доправити до смаку й додати зелену січену петрушку. Подавати з рижом.

Печінка теляча

Потрібно на 4 особи:

- 1 ф. печінки
- 1 ложка муки
- 1 яйце
- 2 ложки тертої булки
- 4 ложки товщу

Печінку помити. Обібрати з болон, повіризувати грубіші жили і покряяти на скибки. Обтачати в муці, яйці і булці.

Смажити на добре розігрітому товщі рум'яно з обох сторін. Всмажену посолити. Смажити безпосередньо перед подаванням. Подавати з картоплею та зеленою салатою.

Шпараги у голяндській підливці

Потрібно на 4 особи:

- 1 ф. шпарагів
- сіль, цукор

Для підливи:

- 3 ложки масла
- 3 жовтка
- сок із цитрини
- ¼ л. води

Шпараги помити й обстругати стверділі кінці. Вложити на киплячу воду, яку ми посолити й поцукрували. Варити на сильному вогні 15—20 хвилин. Вибрати з води на полумисок. Втерти жовтка з маслом і додати сіль і сок із цитрини. Залити киплячою водою, вставити посудину над пару і бити трипачкою, аж згусне. Залити цим шпараги.

Подавати з рижом.

Каляфіор запіканий

Потрібно:

- 1 великий каляфіор
- 1 ложочка цукру, сіль
- ¼ ф. шинки
- 2 яйця
- 4 ложки сметани
- ¼ ф. сира

Почистити, помити каляфіор і вложити на киплячу воду. Від хвилини кипіння варити чверть години. Відцідити воду і залити свіжим кипятком. Дати соли до смаку, цукру і варити аж змякне. Відцідити його і вложити сам каляфіор в огнетривалу, скляну посудину. Посипати каляфіор меленою або дрібно покраяною шинкою. Розбити яйця у квасній сметані, полити тим каляфіор, посипати зверху тертим швейцарським, або американським, жовтим сиром і всунути до рури запекти. Пекти аж доки сир не зрум'яниться.

Весняна салата

Потрібно на 4-6 осіб:

- 1 мала зелена салата
- 1 вязка редьківці
- 1 вязка зеленої цибулі

- ½ цитрини
- сіль, цукор
- 4 ложки квасної сметани
- 4 ложки білого сира

Салату помити і покроїти дрібно. Редьківцю помити і покроїти в кружальця. Цибулю помити і дрібно покроїти. Вимішати все, додати соку з цитрини, трошки соли й цукру.

Сир розмішати із сметаною і полити тим салату. Приладжувати перед самим подаванням.

Крихіткі палочки з сиром

Потрібно:

- 1 горня (кап) тертого пармезану
- 1 горня муки
- 1 неповне горня товщу (кріско)

Замісити це все масляною або квасною сметаною. Тачати тонко, кроїти зубчастим ко-чільцем на вузькі пасочки довжини пальця. Скрутити легко і так скручені класти на бляху. Пекти на 350°

Крем із рабарбару

Потрібно на 4-6 осіб:

- 1 ф. рабарбару
- 2 ложки води
- 4 жовтка
- 4 ложки цукру
- 1 пачка білої желатини
- 4 ложки води
- 4 білка
- 1 ложка цукру-мучки

Рабарбар почистити, покроїти дрібно, додати води і розварити. Жовтка втерти з цукром і додати до рабарбару. Желятину розмішати у двох ложках зимної води, додати 2 ложки кип'ятку, вставити у посудину з кип'ячою водою і добре розмішати, щоб розпустилася. Додати до жовтків із рабарбаром і добре вимішати. Білка вбити на тугий шум. Коли жовтка згустнуть, як квасна сметана, додати до того білка і легко вимішати. Форму полити водою, обсіпати цукром-мучкою, вложити туди крем і застудити.

Перед подаванням занурити форму на хвилину в кип'ячу воду. Виложити крем на тарілку. Подавати як лакоминку з сухими тісточками.

Д Р І Б

Усе птацтво домашнього хову та декілька з диких становлять велике джерело м'яса, яке в загальному прийняло назву дріб. Це є кури, качки, гуси, індики, дикі качки, бажанти.

У куховаренні це зветься білим м'ясом. Є пересудом, що це біле м'ясо різниться складниками від темного. Біле м'ясо це теж джерело білка, головню зві-

ринного. А різниця між темним а білим м'ясом лежить тільки у будові тканок. Біле м'ясо делікатніше у своїй структурі. Воно й зрозуміле. Будова м'ясної ткани у великої корови чи вола мусить бути відмінна від малої кількості чи кільканадцятьфунтової птиці.

М'ясо дробу має свій відмінний, специфічний смак. Належить до м'ясив легкостворюваних і тому вживають його у харчуванні хворих та видужанців. Виступає також часто у вибагливих стравосписах.

Спосіб його приладжування не різниться від інших м'ясив. Його можна приладжувати — вареним, смаженим, печеним. Для варення чи печення вживають цілої штуки, а в кусниках дріб — смажуть або дусять.

Час печення різного дробу:

Дріб	Температура	Час на 1 ф.
Курка	300°	30-45 хв.
Когут	325°	25-45 "
Качка	325°	20-30 "
Гуска	325°	20-25 "
Бажант (фазан)	325°	15-20 "
Індик 8-10 ф.	300°	20-25 "
	10-16 ф.	300°
	18-25 ф.	300°
Дика качка	325°	15-18 "
		15-20 "

М'ясо повинно мати перед печенням хатню температуру. В загальному до обчислення часу треба додати ще 15—30 хвилин на те, щоб посуда та штука загрились.

Дріб можна дістати на ринку вже приготований до приладжування. Коли ж попаде нам у руки жива птиця, то зарізавши, не можна її зараз приладжувати. М'ясо буде тверде й ликувате. Треба залишити штку в холодному місці бодай на 24 години. Кажемо тоді, що м'ясо „дозріває“. Наступає відпруження м'язів, які зараз по забитті мають певну тугість. М'ясо мусить „скрушити“.

До цієї групи вчисляється теж звірятко домашнього хову — крідик. М'ясо крідика подібне до м'яса молодого курятини. У приладжуванні його є повна подібність із дробом.

Наталя Костецька

Торт пісковий

Потрібно:

- ½ ф. масла
- ½ ф. цукру
- ½ ф. мігдалів
- 2 варені жовтка
- 2 сирі жовтка
- ½ ф. муки
- ванілія

На начинку:

- ½ ф. сухих морель
- 1 ложка цукру

На склищю:

- ½ ф. цукру-мучки
- сок із пів цитрини
- 1 білок
- 1 ложечка руму

Мігдали спарити, пообирати зі шкірки і змолоти на машинці. Жовтка зварити, перетерти через ситко. Втерти масло, додаючи по одному сирому жовтку, потрохи цукру і варені жовтка, перетерті через ситко. Добре втерти. Додати мігдали, ванілію й муку і добре вимішати.

Дві тортівниці однакової величини виложити папером і помастити маслом. Тісто поділити на дві частини і виляти до обох тортівниць. Пекти у добре вигрітій печі на 350° впродовж 40-50 хвилин. Повинні бути гарно рум'яні. Коли спечуться, то краї легко відстають від боків посуду. Коли трохи прохолонуть, легко вийняти на стільничку. Прикрити їх зверху переверненою тортівницею, нехай зовсім вистигнуть.

На ніч намочити морелі. Зварити їх, перетерти через ситко, втерти з цукром і переложити коржики. Зверху теж помастити тією мармелядою.

Додатки на склищю сполучити і все разом добре втерти. Залити зверху торт, помастити боки, прибрати.

* *

Гей, на сцені в кольоровім світлі
Стали діти, мов квітки розквітлі,
Стали діти — маки і блавати
Пісеньок хороших заспівати.

Фортепіан

Починає: бім, бом, бам —
То Степан

Помагає співакам.

Ось почувте, Петрикова ненько,
Як виводить Петрик ваш тоненько!
Ось почувте, Мирославчин татку,
Як співає ваша доня гладко!

Мов пташки

Відізвились дівчаточка-співачки:

Мов жучки

Забреніли хлопчики-співачи.

Згомоніли, мов дзвіночки в полі,
Ярославки, Юрчики і Олі,
Задзвонила голосочком Галя, —
Зашуміла оплесками зала.

Слава вам,

Молоденьким співакам:

І дівчатам-пташеняткам,

І хлоп'яткам-козакам!

Р. Завадович

П р и к а з к и

На світі знайдеш все, крім
рідної матері.

Материна молитва зо дна мо-
ря виймає.

* * *

Вечір тихо на сурму заграв,
попливли срібні тіні.
Спалахнули рожево зірки
в небі синім —
Та й люлі...

Вітерець перебіг по траві
і приліг під кушами.
Спи дитинко, — тебе стереже
серце мами —
Та й люлі...

Люлі-люлі, дитинко моя,
люлі-люлі, кохана.
Мама ніжно колише тебе —
спи, до рана!
Та й люлі...

Ір. Наріжна

*

Гей, чи то раненько
Зірка засвітила?
То до нас матуся
Усміхнулась мила.

Чи защебетала
У гаю пташина?
То до нас озвалась
Матінка єдина.

Чи роса вечірня
На троянди впала?
Ні, то наша мама
Нас поцілувала.

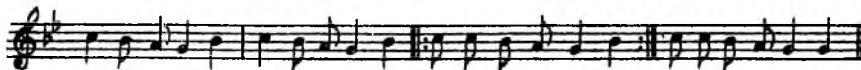
(рз)

ДЕСЬ ТУТ БУЛА ПОДОЛЯНОЧКА

Andantino

Десть тут бу-ла подо-ля-ноч-ка, десть тут бу-ла мо-ло-де-сень-ка.

Тут во-на сі-ла, тут во-на впа-ла, до землі при-па-ла, бо во-ди не ма-ла,
сім літ не вми-ва-лась,

Десть тут була подоляночка,
Десть тут була молодесенька!
Тут вона сіла, тут вона впала,
до землі припала,
сім літ не вмивалась,
бо води немала.

Ой устань, устань,
подоляночко,
Ой устань, устань,
молодесенька!
Умий своє личко,
та личко біленьке,
біжи до Дунаю,
бери молоденьку,
бери ту, що скраю!

ДИТЯЧА ЛЮБОВ

Хлопчик:
Я тепер маленький,
Вмію небагато,
Та колись я буду
Дужий, як і тато.

Дівчинка:
Я тепер маленька,
Вмію небагато,
Та колись я буду
Дужа, як і мати.

Обое:
Ми не пожалієм
Ані сил, ні труду,
Татові й матусі
Помагати будем.
Хто ж міцніш кохає,
Як не батько-мати?
Милий довг любови
Треба їм віддати.

(рз)

МАТІНЦІ

Мамо моя любя,
Рідна моя мати!
Всі до тебе прибігаєм —
Честь тобі віддати.
Наша рідна ненька,
Як то сонце ясне,
Береже нас від лихого —
Приводить до щастя.

Під твоєю опікою
Гарно підростаєм,
Щасливі, веселі, гожі
Мов ті квіти в маю.
То ж за те, матусю
Господа благаєм,
Щоби многих літ діждалась
У рідному краю.

Анна Сивуляк

КОТИК

Скочив котик,
сів на плотик,
Мие ротик
і животик.
Він миленький
і чистенький,
Гарний Мурчик
мій маленький!
Марійка Підгірянка

Для мам

Катруся стояла перед вітриною великої крамниці з квітами і дивилася на прегарну виставу.

— Дивись Надю! — сказала до своєї старшої сестри, що з нею була. — Дивись, яка чудова квітка! А в якій вазочці! О, я мушу цю квітку купити для нашої мамусі на її завтрішнє свято.

— Але ж Катрусю, це якась рідка відміна троянди! Вона справді незвичайної краси і рідкості. При ній навіть нема поданої ціни. Ні, Катрусю, ти не купиш цієї квітки. Вона не для таких, як ми. Вона задорога.

— Що це значить: „задорога“? Що може бути на світі задороге для нашої матусі? А я таки куплю цю квітку разом із вазою! — Знай, що я нашу маму так люблю, так дуже люблю. О, як я колись доросту і матиму власні гроші, то я мамі справлю чудову, оксамитну сукню, отаку довгу, до самої землі і вишию її прегарними взорами, золотими та срібними нитками... Ану, Надю, піди, спитайся про ціну квітки!

Надя дуже неохотно пішла запитатись. Ціна, виявилось, була досить висока.

— Це нічого! — сказала Катруся. — Стільки напевно є вже в моїй свинці-скарбонці. Скажи в крамниці, щоб вони яку годинку задержали цю квітку для нас, а я побіжу додому, розібю скарбонку й принесу гроші. Ти тимчасом посиди отут у парку на лавочці. Добре?

Надя усміхнулася:

— Добре, Катрусю, біжи! А якщо не стане твоїх грошей, то я тобі доложу. (Надя була вже доросла і заробляла гроші).

Катруся на радісах побігла додому. Вона мала таку глиняну скарбонку, яку кожного тижня доповняла дрібними грішми. А то татко й мама, а часом старший брат або сестра давали їй по кілька дрібняків, коли приносили заробітні гроші. Деколи давали „нікель“, „дайм“, а бувало й „кводер“ попав.

Нераз Катруся мріяла, що за ці гроші купить собі візочок для ляльки або якусь гарну гуцульську касетку в „Базарі“ А в цій хвилині про все забула. Одним махом розбила скарбонку.

Посипались грошики. Катруся скоро позбирала їх до торбинки й щосили побігла назад

у вітальні, чепурненько покладані.

Мама дуже тішилася — і найлоновими панчішками, і парасолькою, і кремом для краси, і золотою браслеткою. Але — найчастіше похилилася над квіткою Катрусі.

Пестила її пелюстки, вдихувала чудовий запах і шептала:

Мама найчастіше похилилася над квіткою Катрусі.

до крамниці. Зо страхом: ану ж прийде запізно. Ану ж хтось уже купив цю квітку! Біжить, аж духу їй не стає.

На щастя, застала Надю на місці. Почислили гроші.

— Богу дякувати! — каже Надя. — Твоїх власних грошей стане, Катрусю.

— Ото ж то! — кликнула Катруся. — Я так собі й бажала, щоб дарунок був від мене й за мої гроші. На, йди, купи!

І так вони купили цю рідку квітку і, гарненько запаковану, понесли. А несли її на переміну трохи Надя, а трошки Катруся, мов якусь святість.

А в „Мамин День“ багато було подарунків для мам, і від татка, і від братів та сестер Катрусі. Вони лежали на столику

— Прегарна! О, яка свіжа! Ох, як пахне!

Зворушена Катруся стояла збоку і з великої радості слова не могла промовити. Тільки в той час, коли мама похилилася над її квіткою, серденько Катрусі билося живіше: Тьох-тьох! Тьох-тьох!...

Олена Цегельська

**Довповнюйте бібліотеку
вашої дитини**

НОВИМИ ВИДАННЯМИ!

У видавництві

Євшан-зілля —

Івасик-Орлик 40 ц.

Юрій Тищенко —

Р. Завадович: Сойка-штукарка 1.—

„Базар“ —

„Осінь“ — 70 ц.

Бобик, горошок і квасолька

В гарний, погідний день трое малих школярів ішли до школи. Їх щойно недавно записали. Жили вони недалеко за містом, а до школи йшли дорогою, що мала невеличкий горбок. Коли діти вийшли на цей горбок, стали спочивати і розглядатися, та розмовляти:

— А пані учителька казали чогось принести зі собою або горошку, або квасольки, щоб було на чому числити — так хлопчик.

— О, а я не забула! — вигукнула дівчинка, — ось маю цілу коробочку квасольки!

І вона добула свою коробочку, та й стала показувати. Аж тут несподівано вискочила одна квасолька з коробки та й покотилася з горбочка у природорний рів. А діти дивились їй услід.

— Е, що там, одна квасолька — невелика шкода. — А потім перший хлопчик добув жменю горошку на показ. Ба! Й один горошок вискочив із руки, та й покотився з горбочка цим самим шляхом, що й квасолька і так само звернув до рова.

— Побіг за квасолькою!

А другий хлопчик не встиг ще розтулити долоні, коли в нього вихопився один бобик і поміж пальчики вискочив на дорогу, та й собі побіг точнісінько за тими. Зацікавлені діти побігли туди, шукали, гряділи. Не знайшли нічого.

— Обійдеться! — махнули рукою, та й пішли до школи.

А бобик, горошок і квасолька опинилися в одній і тій самій ямці в рові, при дорозі. Та й лежать. Став чоловік — дорожник вулицю замітати та й прикрив їх легеньким пилом. Їм стало тепленько та любо. Притулилися до себе, та й заснули. Аж раз зробилося тепло і став падати дрібний дощик. І вони пробудились.

— Ой! — скрикнула квасолька. — Я щось дуже змінилася! На мені вся суконка побабчїлася і потріскала. О! Як я по-

грубшала! Що то буде? Що це діється?

— І я, і я! — перелякався горошок. — Ось, мені на голівці якийсь ріжок вискочив! — Що то буде? Що то буде?

— Ба, і я наче розпадаюся на двоє! — О, як мені лячно! Може я хворий... — зажурився бобик.

І вони всі трое дуже засумували. А дрібний, теплий дощик як почув ці нарікання, сердечно засміявся:

— Чого це ви, — каже — так налякалися? — Ви не знаєте, що з вами діється? Та ж ви ростете! Ви ростете!

І так було. За кілька днів вони вихилили перші листочки на світ. Такі свіжі, зелененькі, шовкові. О, який гарний світ! Як гріє сонечко! — А вони ростуть і набіраються сили. Легесенький вітрець колише ними. Бджілки та мушки бринять.

Одного разу знов надійшли ці школяріки, стали на горбочку і пригадали собі, що тоді було. Глянули туди, де тоді покотився горошок, квасолька і бобик, та й здивувалися і втішилися. На цьому місці вже вітрець колише три ростинки.

— Моя квасолька! — Мій горошок! — А оце і мій бобик тут! О, як вирости! Які прекрасні! — Так, це вони, наші любі, наші рослини!

І любуються, милуються ними, цілують свіжі, шовкові листочки. А далі позбирали патичків і обгородили рослини, щоб їх хто не пошкодив.

— Це наш городчик, — казали.

І так їм сподобались ці рослини, що як прийшли додому, попросили маму, щоб їм дала по грядочці біля дому. Там вони заложили собі справжній городчик. Посіяли різні насіннячка і квіток насадили. А ввечорі, коли приходили із школи, підливали рослини і пололи. Часом приносили зі своєї грядочки вязаночку редьківці, а часом китичку квіток для мами.

А коли вже все з городчика

СКРИВДЖЕНИЙ КОТИК

Юрко, Нестор і Мартуся Гарні діти, що й казати, Але разом як зберуться, Котик наш тікає з хати.

— Ти, нечемний боягузе, — Стала Марта дорікати, — Ти мене соромиш дуже: Гості в хату, а ти — з хати. Хіба ти не знаєш досі, Що коли у хаті гості, Треба чемно їх вітати, А не з хати утікати? — Засоромивсь бідний котик, Опустив в долину носик, Потім випроставсь одразу, Сів поважно та і каже: — Знаю чемність і привіти, Але як мені терпіти Стільки кривди і образ Кожний час і кожний раз? Той за хвостика тягає, Той у возика впрягає. Хіба коник я, не кіт? Хіба хвостик не болить? Я терпіти більш не хочу, До сусідів перескочу. Там я кривди не побачу І ніколи не заплачу. — Діти слухали й мовчали: Соромно їм дуже стало. — Вибач, котику, ти нам, І мені й моїм гостям, — Просить котика Мартуся, — Я за всіх тепер ручуся, Що не будем більше ми Кривди діяти тобі. — Котик видно погодився, Чемно дітям поклонився, Потім скочив на віконце Гріти спиночку на сонці.

М. С.

ВМИЕМ ЛИЧКА!

У зеленім лузі Там блищить криничка — Вмиєм, вмиєм, друзі, Оченьки і личка.

Вмиєм чисто ручки, Вмиєм чисто ніжки, Щоб здорова мати Наче ті горішки.

Хлюп, хлюп, хлюп водичка, Вмиєм, друзі, личка, Вмиєм ручки діти, Щоб цвісти, мов квіти.

Р. Завадович.

позбирали, то знов його перекопували і садили нове. А воно росло. І тато раз сказали:

— Земля родить. Галя Ц.

UKRAINIAN WOMAN

OUR ENGLISH COLUMN

THE UKRAINIAN MOTHER UNDER COMMUNIST REGIME

During the first years of occupation of Ukraine the communists introduced their own body of laws which was meant to reform the foundations of the family. The matrimony and divorce were reduced to a mere formality. Legitimate as well as illegitimate children were made equal before the law.

The Ukrainian woman faced this presaging reform with apprehension. Her trust in God, the time-honored traditions, her concern over the future of her children proved stronger. The majority of Ukrainian families had not been shaken down by the communist schemes. Yet even the small fraction of women in USSR that went in for seductive free love, brought about such a mess into the way of life that after years of confusion the old matrimonial laws were restored. The latest was a decree forbidding abortions.

But these attempts did not moderate the position of the mother in USSR. She is breaking down under the burden of strained double struggle — that for the physical existence of the family and for the soul of her child.

The housing shortage in the towns of USSR, and of Ukraine in particular, (a family is usually packed into one room which serves as a bed room, kitchen and living room) — renders it difficult to observe sanitary conditions. The lack of indispensable articles for the care of the infant, as tubs, diapers, as well as scarcity of clothes and shoes for children goes hard with the mother taking care of them. Above all the want of food products (much of the food is being shipped abroad and

the populace of Ukraine continues undernourished) — is preventing the mother from feeding her family adequately. Besides, the mother must also be gainfully employed and wait continually in queues to obtain food or other necessities. The insecurity and constant fear of persecution are mounting this oppressive situation.

A mother's struggle for her children's existence is absorbing all her energy. It might appear that she would have no time left to wrestle for the soul of her child. Still there always remains at the bottom of human heart the desire and need of quest for the good and the truth. The mother's conscience does not permit her to acquiesce to Soviet design of bringing up children. And so begins the contention between the mother and the hated system, strife seemingly concealed, without any declaration, but a resolute one, ever recurring.

The bolsheviks set forth new and enticing slogans which may bias the opinion of the youth. They misused and abused the Christian morals of equality and fraternity, and turned against religion, proclaiming its profession of faith as detrimental to the people. The slogans of equality of all peoples they likewise perverted for their partisan end to enslave the weaker peoples. They also misinterpret the slogan of "international education" to condone their schemes for Russification of other peoples. The freedom of the press and of thought is permitted only within the sphere of the communist totalitarian line.

Therefore the mother in Ukraine has the mission to expose

A UKRAINIAN AT THE CONGRESS OF JOURNALISTS IN HOMBURG, GERMANY

Under the sponsorship of the German women's organizations "Frauenring" an international congress of women journalists was held recently in Homburg, Germany. Women journalists from 12 nations took part in the conference. Our periodical "Our Life" was represented by Mrs. Maria Tomashivska who addressed the assembly as a spokesman for Ukrainian women journalists in emigration.

The congress discussed the problems of the range of work and earnings of women journalists. The general idea of discussions was that in spite of relatively smaller number of women journalists the scope of their activities is very wide. The speakers showed a profoundly humane and individualistic approach to every question. They were interested primarily in social work, women's suffrage and co-operation among the peoples.

the falsehood and deception of these slogans while rearing her children. She is doing this prudently and carefully, so that others might not overhear or that the children might not divulge her truth to other youngsters. It may seem incredible for a mother to bring up her children under the communist terroristic regime. However, even under such conditions the mother may perform miracles. The resistance put up by the Ukrainian Partisan Army (UPA) proves that in the breasts of the Ukrainian youth glows the profound love of freedom, and the frequent escapees from the lands behind the Iron Curtain show us in their revelations the real sentiment of the enslaved people.

Julia Pisareva.

LUDMILA STARITSKA-CHERNYAKHIVSKA

AUTHOR — PATRIOT — MOTHER

Ludmila Staritska-Chernyakhivska was born in 1868. Her father Mikhaylo Staritsky was an author who devoted his talent and work to the Ukrainian theatre. She inherited her skill from her father and also worked in dramatic field. During her life she produced a great deal of literary work, but her plays top other writings and still hold their footing on the stage.

Yet she prevailed not only as a writer; she was likewise a prominent Ukrainian patriot. Her patriotism was pervaded by fullness of heart and idealism.

The year 1915—World War I. Within the Russian realm extreme hostility was rife to the slightest expression of national consciousness of the Ukrainian people. In order to save the Ukrainian Club from suppression, its board decided to set up a hospital for wounded soldiers. Staritska-Chernyakhivska, who was on the board, had a bright idea to create at the hospital a school for the wounded. Her idea appealed to others. The board took pains to get to its hospital mostly Ukrainian soldiers to be cared for. They were given books and lectures, also illiterate boys had an opportunity there to overcome their incapacity to read or write. An atmosphere of friendly cooperation flowered within the institution which made its influence felt among the soldiers. Ludmila was the soul of the centre, and no wonder the boys were very grateful to the members of the Ukrainian Club for such care, attention and friendliness. Subsequently they were writing letters from home praising the humane work of the centre in Kiev.

The war brought forth many needs and stresses. In Kiev the

Attend the Ukrainian National Women's League of America Convention in Detroit, Mich. May 30, 31 and June 1, 1953

Ukrainians established also two homes for orphans and for homeless children. Staritska-Chernyakhivska here too was one of the executives. It had been on her initiative that a class of Ukrainian

language had been started there. She persuaded some Ukrainian patriots to join her in her endeavor and thus created such a cheerful atmosphere within the children's homes, that the youngsters were gladly listening to everything their "aunts" were telling them. The leader, Ludmila, was regarded by them as their mother.

The Russian authorities of occupation have deported many Ukrainian patriots from Galicia into the exile in Siberia. Since they were traveling through Kiev, the Ukrainian leaders there were able to effect the release of some of the deportees, as well as to obtain permission for them to remain in Kiev. Still a great majority of them was sent to Siberia. Then Staritska-Chernyakhivska decided upon a long journey across Siberia in order to aid those Ukrainian exiles.

However, it never occurred to

THE CONGRESS OF MOTHERS' WORLD MOVEMENT (MMM)

The Educational Committee of the World Federation of Ukrainian Women's Organizations (WFUWO) has prepared a brief on the educational course of the Ukrainian mother, to be read at the MMM Congress which will be held on June 8 at Brussels, Belgium.

The first part of the treatise deals with educational conditions in Ukraine, while the second one with the status of Ukrainian immigrants incident to this problem. The summary has been prepared by leading Ukrainian pedagogues.

The WFUWO will be represented at this world congress by its delegates from Canada.

her during her protracted journey through Siberia that she would again traverse the same difficult road 20 years after. Yet it came to pass. Her daughter Veronica was arrested in 1934 and sent into exile in Siberia on the basis of some baseless accusation. Having learned of it, her mother resolved to start a search for her in vast Siberia. She inquired at the office of Soviet authorities about the place her daughter had been sent to, but of no avail. Finally she received an unverified information that Veronica had been sent to one of the insane asylums in Siberia. Upon learning this she embarked upon a new and prolonged pilgrimage from one asylum to another in Siberia. The mother's love surmounted all difficulties, yet her suffering and striving was again in vain. She returned from Siberia to Kiev exhausted and desperate, for she could not find her daughter and was not even able to secure information of her whereabouts.

Before the bolsheviks retreated from Kiev in 1942 they had deported Ludmila Staritska-Chernyakhivska. But it is still not known where to, nor what happened to this illustrious person, great patriot and affectionate mother.

Nadia Ishchuk

Л. Бурачинська

При будові домашнього вогнища

Економічні умовини домашнього вогнища — так звучала назва анкети, яку розписав Світовий Союз Матерей серед своїх членів. Цього-річний конгрес присвячений виховним завданням та видно — показала потреба зясувати також економічну сторінку прожитку, бо ж вона сильно відбивається на виховній ролі матері. В тому змислі розписало її СФУЖО поміж своїми членами й збрало дані із девяти країн (Англія, Аргентина, Австралія, Бельгія, Бразилія, Канада, Німеччина, ЗДА, Чіле, Венесуеля).

Як живе, як будує домашнє вогнище українська мати-поселенка? На це й дають відповідь сухі цифри на кільканадцяти листках. Вони говорять своєю мовою для знавця й дослідника. А для людей із меншою уявою розказує українська мати з Бразилії ширше про свою неволю.

Перше питання анкети вимагало тільки цифр: яка платня у вашій країні — некваліфікованого й кваліфікованого працівника та урядовця? На це прийшла відповідь у девяти валютах, яка означувала всюди працю кваліфікованого робітника, як найкраще платню.

Друге питання в'язеться тісно з першим. Котра платня забезпечує родину з чотирьох осіб? Виявилось, що тільки кваліфікованого робітника. Некваліфікований робітник і урядовець може вдержати тільки жінку.

Як радить собі родина, коли, заробіток батька не вистачає? Тоді, ясно, мати йде на заробітну працю. Дітей віддають під опіку дитячих садків або сусідів — за оплатою. Часто батько й мати чергуються в догля-

ді дітей: батько працює в день, а мати йде працювати ввечері (ЗДА, Англія). У Південній Америці йдуть також діти до праці, як тільки закінчать 14 рік життя. Вакаційний заробіток юнацтва широко практикується в ЗДА й Канаді. В одній тільки Бельгії наша мати не йде працювати поза хату. Вона розробляє город і присадибне господарство, приймає столівників і таким способом причиняється до прожитку родини.

Які додаткові оплати дістає батько родини, коли мати не працює? Додаток на дружину признають тільки деякі держави, як Аргентина, Бельгія, Канада. В Чіле цей додаток прислуговує тільки дружинам урядовців. Натомість усюди, окрім ЗДА, виплачують додаток на удержання дитини, а в Австралії і Бельгії також покривають кошти пологів. Звільнення від особисто-доходового податку в певному розмірі подали тільки Англія й ЗДА.

Подібно є й із лікуванням родини працівника. В європейських країнах ця справа упорядкована настільки, що всюди родина має забезпечене лікування — домашнє, амбулянсове і шпитальне. В Австралії тільки амбулянсове і шпитальне, в Аргентині тільки шпитальне, у Чіле користується безплатним лікуванням тільки сам робітник, а в ЗДА й Канаді такого лікування немає, а можна його осягнути тільки при помочі добровільного забезпечення.

Останнє питання — які користі має домашнє вогнище, коли мати зарібно не працює — дало вимовні відповіді. Головний натиск покладено на виховні можливості її, що тоді

скріплюються. Також вказано на кращі здоровні й гігієнічні основи домашнього вогнища, коли мати є вдома. А в двох країнах підчеркнено ще й інші вартості. Австралія пригадує, що без матері вдома завмирає родиннє життя й тільки її приявність розвиває його. А в Аргентині пригадує, що при домашній господарці вдома залишається жінці все ще час для громадської роботи, яка суспільству така потрібна.

Цих сім питань відкрили нам широкий погляд на справу. В них охоплені пружини, якими будується й росте домашнє вогнище по всіх наших поселеннях. Знаємо, що всюди починали від праці некваліфікованого працівника і дуже невелика частина зуміла перейти на інше становище. Вислідом того є заробітна праця матері і послаблення її виховного впливу. Коли зважити ще й незабезпеченість лікування в деяких країнах, тоді економічна і здоровна база цього вогнища ще слава. У погоні за заробітком інші вартості відходять на дальший плян. Через те атмосфера родинного дому позначена сухістю і поспіхом. А для громадських справ жінка-мати вже не може знайти часу чи належної уваги.

Ці питання й відповіді на них послужили цінними даними для Світового Союзу Матерей. Вони стануть підкладом для заходів у справі родинних додатків та суспільного забезпечення, які М.М.М. проводить у поодиноких країнах. Секретаріят М.М.М. подякував окремим письмом за зібрання цих даних, яких йому із заокеанських країн бракує.

Для нас же анкета стала кар-

Наші зовнішні зв'язки

I.

У минулому році на сторінці СФУЖО розвинулась жива дискусія у справі програми СФУЖО і переведення її в життя. Конструктивна, ділова дискусія дуже побажана й доцільна, бо в міру зросту організації, в міру зустрічі з тими чи іншими проблемами, які видвигає життя, потрібне поновне обговорення і самих напрямних Федерації і способів переведення їх у життя, що в різних країнах, де знаходяться об'єднані у СФУЖО центральні і в різних обставинах можуть або й мусять бути різні.

Ще в час оснування Федерації на Світовому Конгресі Українського Жіноцтва у Філадельфії представниці жіночих організацій ясно означили потребу і завдання Федерації, обгово-

тиною того, як важко бореться українська мати-поселенка за існування своєї родини. Вона пригадує нам, що її виховні можливості звужуються, а також вплив її на суспільство маліє. Зясовує нам, тут суспільство повинно прийти із допомогою, організуючи допоміжні виховні установи та признаючи матері те становище, яке їй прислуговує.

А вибороти це — стає завданням жіночих організацій. Бо ж вони об'єднують у своєму лоні матерей і розуміють та відчують їх життєвий шлях. Тільки жіночі організації можуть піддержати матір на цьому переломі. Це стає одним із наших суттєвих завдань, яке розгортається тепер в усій ширині. Виховна Комісія при СФУЖО вже намітила шлях для розв'язки його.

У хвилині, коли ця стаття йшла до друку, наспіло останнє число „Вістей М.М.М.“ (Nouvelles De MMM) де поданий вислід вище згаданої анкети. Особливо широко обговорена саме відповідь на питання четверте (додаток на родину) і п'яте (кошти лікування сім'ї).

рили в загальних зарисах до роги, якими треба йти до наміченої мети.

Дуже ядерно окреслює ті завдання одна з торічних дискусій п. Наталя Іщук-Пазуняк у 10 „Н. Ж.“, 1952. Для пригадки наводжу цей уступ у цілості:

Напрявні СФУЖО обгрунтовані національно-державними потребами і то не в еміграційному аспекті, а з точки погляду потреб України. — Завданням СФУЖО є: 1. активізувати і сконсолідувати все здібне до дії українське жіноцтво, розкинене по всьому вільному світі, 2. згуртувати його довкруги спільної української національно-державної ідеї, 3. влити в нього духа соборності, 4. охоронити його перед фізичним і моральним занепадом, 5. зберегти для України душу дитини тієї матері, якій доводиться жити серед чужомовного населення і допомогти їй виховати своїх дітей па повновартісних громадян майбутньої української держави, а як знайде потреба, то й борців за неї, 6. причинитися до консолідації всіх наших політично-громадських чинників та здобути значущий голос у загально-національних справах, 7. здобути зв'язки з міжнародними жіночими організаціями світу й увійти в контакт із чільними жіночими особистостями різних країн та через виявлення своїх фактичних духових вартостей здобути собі моральний капітал серед найвищих діючих жіночих кругів і тим самим мати змогу поставити в обороні тієї страдальної матері й жінки на Україні своє вагове й міцне слово, слово правди про ту українську матір, слово оскарження на її мучителів, слово оборони її прав та прав її країни.

Напрявні, окреслені п. Пазуняк треба в загальному вважати за ту ідеологічну підставу, на якій повинна ґрунтуватися не тільки праця Федерації, а

всіх сфедерованих у ній жіночих організацій.

Багато з намічених завдань уже розпочато, а деякі з них уже дали добрий вислід. Переведення переселення вдів та акція допомоги залишенцям є успішним започаткуванням суспільної опіки. Створення Виховної Комісії та встановлення виховних референток допоможе матерям усвідомити собі їхню виховну роль у збереженні молодого покоління. Підготовка культ. освітнього матеріялу для імпрез та сходин улегшує працю над собою.

Але не менш важною є проблема наших зв'язків із чужим довкіллям у новому світі. Цю ділянку хотіла б я порушити тепер, розглядаючи її в аспекті одиниці й організації.

З чужим довкіллям зустрічаємось хоч не хоч, навіть і тоді, коли зумисне звужуємо наші зв'язки до найтіснішого гурта знайомих чи рідні. Чуже довкілля бачить і оцінює нас і тоді: при праці на фабриці, у крамниці при закупках, на вулиці чи у парку на проходах.

Гідна постава, культурна вищість чи рівновартість у відношенні до інших, а в ніякому разі почуття меншевартості, повинні ціхувати українок при їх зустрічі з чужинним світом. Виробляти пошану і признання для української людини у щоденному співжитті з чужим довкіллям — це вже є свого роду пропаганда української справи, ширення правди про Україну.

Звісно, потрібне і в приватному контакті інформування про нашу країну і нарід, про його минуле й сучасне, але лише тоді, коли можна дати вірні і вичерпні інформації, бо поверховні й баламутні приносять лише шкоду для справи.

(Докінчення буде)

~~~~~  
Подайте знайомій чужинці  
„Spirit of Flame” Лесі Українці  
і „Ukrainian Arts”!  
~~~~~

У березні розіслала Вих. Комісія при СФУЖО реферат Іванни Петрів п.н. "Релігійне й національне виховання дитини". Це фрагмент праці, призначеної для конгресу М.М.М. у Брюсселі, який авторка там відчитає. Виховні референтки наших централей подбають за відчитання й передискутовання цього реферату.

У квітні розіслано програму Дня Матері. Вона обіймає промову, кілька деклямацій та пєску "Мамо, хлібця!" Авторкою цього монтажу є наша культ. освітня референтка Віра Шпаківська. Жіночі централі зможуть використати ці матеріали, в цілому або частинно, щоб зясувати страдальний шлях матері під большевицьким пануванням.

Комітет відзначення роковин голоду діє

Нещодавно розіслав Комітет усім жінкам, що пережили час великого, штучно створеного голоду в Україні, запрошення — описати свої спостереження. Наспівують уже запити й матеріали.

Комітет збирає також матеріал про голод, що появляється друком, щоб дістати суцільну картину того часу. Завданням Комітету є змалювати страдальний шлях жінки у цій великій катастрофі. Над цією темою працює вже кілька жінок-спеціалістів із центральних земель.

ПО ЗІЗДІ ЖУРНАЛІСТОК У НІМЕЧЧИНІ

Заграничні журналістки, відбувши зїзд у Гомбургу, біля Франкфурту,*) відвідали різні країни Німеччини. Частина їх відбула конференцію з представниками преси в Нюрнбергу, обговорюючи ідею Об'єднаної Європи. При цьому зі сторони італійських делегаток запропоновано створити один загально-

*) гл. статтю М. Томашівської: Конгрес журналісток у ч. 3 „Н.Ж.“.

Аргентина

Жіноча Секція "Просвіти" перевела дня 8. березня свої заг. збори та надіслала звіт із діяльності. Управа відбула 12 засідань, де й проводилась її праця. Із імпрез Секції слід відмітити свячене, Свято Матері, прийняття в честь Єпископа Кир Ніля, Свято Миколая та вечорниці з фантовою лотерією. У звіті згадані також організаційні поїздки членок управи до секцій на провінції.

Цікаво поставлена відчитова ділянка. Доповіді давали пп. Л. Тауридзька, Л. Вітошинська, Л. Богацька, О. Романишин і А. Середяк. У цілому відбулося 12 рефератів на актуальні теми, а цікавіші з них ми відмічували в "Нашому Житті"

Жіноча Секція опікувалась суботньою школою в "Просвіті" та покривала платню вчительки. Виховною референткою для звязку з Вих. Комісією СФУЖО йменовано п. Лідію Тауридзьку.

До нової управи Жіночої Секції "Просвіти" увійшли:

Люба Богацька, голова, Софія Демчук, містогорова, Наталя Стрийків, секретарка, Марія Боднар, заступниця, Юлія Качанівська, скарбничка, Софія Хамуляк, заступниця, Розалія

європейський журнал, що подавав би інформації та діяв би в користь порозуміння між поодинокими народами. Під час побуту в Бонн журналісток прийняв президент зах. Німеччини проф. Гейс. Там відбулась також нарада з членами німецького парламенту.

Відвідавши промислові осередки Гамбургу, Ганноверу, Берліну, Штутгарту і Геттінгену прибули журналістки до Мюнхену, де їх приймало місто. Баварська радіо-висильня запросила їх на окрему доповідь.

На закінчення нарад вирішено кожного року відбувати зїзди журналісток у різних країнах. Найближчий зїзд має відбутись у 1954 р. в Італії. Б.Г.Б.

Данилишин, господиня, Марія Мацьків, Катерина Шуплат, Ксеня Демчук, членки управи, Марія Сторож, Марія Стрільчук і Мотря Гук, заступниці. До контрольної комісії увійшли: Ксеня Мушак, Оксана Романишин і Люба Вітошинська.

Канада

Комітет Українок Канади створено з представниць головних жіночих організацій. Метою його є спільні виступи й акції канадійсько-українського жіноцтва, чи то внутрі власного громадянства чи назовні. Діють вони в містах більшого скупчення українців і мають централю в Вінніпегу.

Дня 5 березня відбулись річні збори Комітету в м. Торонті. Під проводом відомої діячки п. Стефанії Савчук Комітет перевів поважну роботу. Брав участь у підготові 60-літнього ювілею українського поселення в Канаді, у листопадовому концерті, святі української державности, у вічу з нагоди приїзду представника УНРади д-ра Витвицького. Немало труда завдав собі Комітет при заходах коло створення катедри українознавства в Торонті. По 4-літній перерві знов відзискав у минулому році місце на канадійській виставі. Як кожного року, так і в минулому допомагав у кампанії канадійського Червоного Хреста. Брав участь в усіх починах братнього Комітету Українців Канади та переводив збірки з нагоди різних імпрез.

До нової управи увійшли: пп. О. Ковбель, голова, М. Лунець, містогорова, К. Кравс, друга містогорова, Я. Залуцька, секретарка, А. Криськів, скарбничка, М. Кунікевич, Р. Бойко і С. Куник — контр. комісія.

Яр. Залуцька, секр.

Молода мисткиня Зоя Лісовська в Англії здобула другу нагороду в конкурсі пропам'ятних відзнак 1-ої Української Дивізії УНА. Її проект прийнято як відзнаку битви під Бродами.

Вітайте, Делегатки й Гості

Вітайте, Делегатки й Гості Десятої Конвенції Союзу Українок Америки, в Дітройті, 30., 31. травня і 1. червня. Дай Боже, перевести наради й прийняти постанови на добро США й славу організованого українського жіноцтва по цілому світі та всього українського народу.

Впродовж двадцятьвісім років праці в Союзі Українок Америки ми перейшли дорогу радощів, смутку, а врешті й важкого горя нашого народу й ні на хвилину його не забули. Далеко вони та близькі нашому серцю рідні ниви, політи кровю страдального, але бойового народу нашого. Туга наша невимовна. Постанова наша сильна, праця наша невинна хай буде завжди, аж прийде день визволення від ката червоного, аж буде можна сложити наші молитви подяки в золотоверхому Києві, де буде „сила, воля і правда святая“.

А прийде цей день! Прийде, бо ми не перестанемо працювати й боротися за нього.

Союзянку, дочко України, в твоїх руках велика сила!

На минулій конвенції, яка відзначила чверть століття праці, Союз Українок Америки здав іспит зрілості. Він виріс на велику організацію, яка здобула собі добре ім'я і признання у цім краю і в цілому світі. Досягнення це завдячує США своїм членкам у 63 Відділах, які сповнені щирим патріотизмом працювали для добра української справи в Америці і для України.

Делегатки Десятої Конвенції будуть свідомі того, що добре ім'я організації, її славний пройдений шлях, а також теперішній вирішальний момент у світі, коли поневолені народи дожидають визволення, ставить перед Союз Українок Америки ще більш відповідальне завдання. Це є завдання ще більшої праці, ще труднішої роботи, а теж пожертв і посвяти, до якої нас перш за все кличе голос розпуки, але й надії, наших закутих у червоні кайдани сестер і братів із Рідних Земель.

Маючи це на увазі, Делегатки Десятої Конвенції США приймуть відповідні резолюції й постанови, які дадуть директиви і напрям у дальшій праці — великій громаді союзянок.

Союз Українок Америки є найстаршою понадпартійною національною організацією Америки, яка об'єднує українок без різниці віровизнання й партійної приналежності. Ріст членства і числа Відділів, а також поглиблення програми США через збільшення референтур окремих ділянок, дають змогу краще виконати велику місію, яку накладає на нас майбутнє України.

До Америки прибули наші сестри, вигнанці з Рідних Земель. Вони багато перетерпіли під займанцями, на скитальщині, а й тут переходять ще труднощі нових поселенців. Вони українські патріотки, які не заломалися під ударами тяжкої долі. Тепер вони стають нам до помочі у праці й діляться з нами своїм знанням, досвідом та громадським виробленням. А коли їх стане ще більше в рядах США, то ми певні, що місія, яка є перед нами, буде повністю виконана.

Від конвенції США в 1950 році до тепер США збільшився на 16 нових Відділів. Цей виріст у великій мірі завдячує США новоприбулим українським патріоткам. Поглиблення програми США дасть ще більші можливості у кожній ділянці, для вияву кожного таланту в праці для України в межах Союзу Українок Америки.

Віра в поміч Господа Бога й Його благословення нехай буде з Вами, Делегатки Десятої Конвенції США!

Олена Лотоцька, голова.

НА ФОНД ДОМУ США

Від. 2	Честер	1 уділ	100.00
„ 3	Нью Йорк	2 уділи	200.00
„ 6	Рочестер	2 уділи	200.00
„ 20	Филад.	1 уділ	100.00
„ 31	Дітройт	Дар	50.00
„ 36	Шикаго	1 уділ	100.00
„ 49	Боффало	Дар	50.00

Анна Олійник, Честер	1 уділ	100.00
Юлія Тершавська, Честер	1 уділ	100.00
Павлина Рубаш, Честер	1 уділ	100.00
Анастасія Кочан, Джоліет	5.00	
Петрунеля Пещох, Честер	5.00	
Лідія Одержинська, Фила.	1.50	

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД Н. Ж.

Від. 26	Гемтремк	25.00
30	Клівленд	5.00
35	Озон Парк	10.00
„ 54	Бриджпорт	5.00
Ол. Маруненко, Бетлегем	2.50	
Марія Сидорко, Бруклін	2.50	
Марія Луняк, Елизабет	2.00	
Іванна Левицька, Торонто	2.00	
Юлія Кульчицька, Дітройт	1.50	
Ю. Б. Кучер, Питсбург	1.00	
Анастасія Зепко, Акрон	1.00	

НА ФОНД „МАТИ Й ДИТИНА“

Від. 40	Аллентавн	50.00
41	Филад. (збірка)	11.00
„ 45	Манчестер	8.00
Роман Завадович, Шикаго,	збірка дітей до акції „Діти Дітям“	43.75
Юрій Артимишин, Ньюарк	10.00	
Олька Коренець, Морріставн,	замість квітів на могилу бл. п. о. Л. Чапельського	5.00
М. Калитовська, Боффало	5.00	
Анастасія Кочан, Джоліет	2.50	
Анна Чорній, Балтимор	2.00	
Анна Цибрівська, Бруклін	1.00	

Всіх наших співробітників і співробітниць прохаємо не надсилати однакових дописів рівночасно до нашої й інших редакцій. Це знецінює їхню й нашу працю і приневолює нас ставитись обережно до кожного допису. Краще, коли допис появиться в одному часописі, а потім — як це водиться — його у цілості чи в уривку передрукують інші, якщо він заслуговує на увагу.

**ПОВІДОМЛЯЄМО ВВІЧЛИВО, ЩО ЦЕНТРАЛЯ СУА ПЕРЕ-
НЕСЕНА ДО СВОГО ВЛАСНОГО БУДИНКУ „ДОМУ СУА“
І НОВА АДРЕСА ЦЕНТРАЛІ СУА І РЕДАКЦІ Й АДМІНІСТРАЦІЇ
„НАШОГО ЖИТТЯ“ ВІД ТЕПЕР Є:**

909 N. FRANKLIN STREET, PHILADELPHIA 23, PA.

Річні Збори С У А

Дня 7. березня рано зійшлись у Централі всі члени Екзекутиви з Філадельфії — пп. Бабяк, Пушкар, Гардецька, Ярош, Головата, Пономаренко. Прибули з Нью Йорку пп. Пелешок, Бенцаль і Марусевич, з Честеру п. Пецюх, з Шикаго прилетіла п. Федуняк. Привітала їх голова СУА п. Олена Лотоцька. Містоголова з Дітройту п. Будзол прибула аж слідуючого дня.

О год. 11. голова відкрила збори молитвою і прочитала порядок нарад. По відчитанні протоколу слідував звіт голови.

Встановивши реченець звітowego часу (31. грудня 1951 — 7. березня 1953) вона зясувала по черзі всі етапи своєї роботи. У часі від 19. січня 1952 до 26. лютого 1952 відбула вона організаційну поїздку по Відділах, яку продовжувала від 4. травня до 4. червня того ж року. Разом відвідала 26 Відділів та взяла участь у конвенції Генеральної Федерації Жіночих Клубів у Міннеаполісі та зїзді громадянства у Вашингтоні. В тому часі відбула зустріч із дячками СФУЖО в Оттаві, Канада, де мала також доповідь перед українською громадою та відвідала декілька канадійських впливових жінок. Поїздка закріпила звязок між Централєю, а Відділами, вияснила багато сумнівів та дала багато організаційних спонук.

Бюро Централі вже розрослося до установи, що вимагає постійних працівників. Також адміністрація „Нашого Життя“ стала вже великим апаратом. Тому показала потреба бюрової сили, що могла б відтяжати голову та заступати її в праці під час її частих виїздів.

Ділянка звязків виказує у звіттовому часі один великий осяг: членство в Національній Раді Жінок Америки. Заходи і пере-

говори почались ще давніше, а в січні 1952 нас повідомлено про прийняття. У жовтні 1952 голова взяла участь у конвенції НРЖА в Нью Йорку разом із реф. звязків п. Бенцаль. У квітні 1952 Генеральна Федерація Жіночих Клубів запросила голову СУА на привітання королеви Голандії. У липні того ж року голова СУА взяла участь у зїзді Українського Конгресового Комітету, де були окрім неї також містоголова п. Кульчицька і фін секретарка п. Пушкар. У тому часі містоголова п. Федуняк заступала СУА на ювілейному зїзді Союзу Українок Канади у Вінніпегу.

Від попередньої конвенції СУА прийняв 14 нових Відділів, тепер є девять у підготові. Разом є 63 Відділи із 5.103 членами. Молодечих Відділів є 8, але вони не розвиваються задовільно. Звязок із ними слабкий і тому треба б цю справу на конвенції наново порушити.

Зі стипендійного фонду виплачено в звіттовому часі одну музичну стипендію Ользі Дубрівній у Дітройті.

З видавничого фонду, куди впливають гроші з продажі „Духу Полума“ тепер видає СУА відбитки з „Нашого Життя“. Появились уже збірники для дошкілля „Соняшні дні“ й „Листочки і платочки“ і друкується кулварська книжка, а властиво перший зшиток її — „Мясива“.

У звіттовому часі замовлено також відзнаки СУА, що вже були вичерпані.

Журнал „Наше Життя“ розвинувся настільки, що не представляє поважного обтяження для фондів СУА. Та все ж через підвишку коштів друку треба було при кінці 1952 підвищити передплату. Однак членки СУА цього не відчули, бо для

них передплата залишилась та сама.

В ділянці народнього мистецтва був рух через часті виставки і покази народньої ноші, на які йшли одяги з нашої збірки. Дещо вислано також до Канади на фільмування. Відбувся також конкурс писанок, в якому взяло участь 13 писанчарок. Комісія з проф. В. Січинського на Марії Морачевської признала три нагороди.

Великою проблемою стало для Централі приміщення, коли ЗУАД Комітет закупив дім і Централя мусіла взяти іншу, дорожчу домівку. Це поставило СУА перед konieczність купівлі дому. Розваживши докладно ситуацію Екзекутива рішилась закупити будинок при 909 Норт Френклин, який має пригоже мешкання і гарний город. Дім дає чиншовий дохід. На купно дому розписано уділи (шері), декілька членок дали більші безпроцентові позички (п. І. Волянська 500 дол., а А. Сивуляк 300 дол.), а одна членка (п. М. Головата) подарувала телевізійний апарат, що має йти на вигравку та може принести 1.000 дол.

Обговоривши ще кількома словами приготування до конвенції СУА у Дітройті, голова закінчила звіт.

Звіти містоголов внесли багато нового з терену. П. Пелешок розказала про умовини праці Союзу Українок Америки в Нью Йорку. Відвідини Відділів СУА та заступництво СУА в Об'єднаному Комітеті були в осередку її уваги. Новим потягненням СУА були спільні виступи з іншими жіночими угрупованнями при Міжнародній Жіночій Виставці та Святі Ольги Кобилянської. Співпраця вимагає великого організаційного хисту та дає задоволення. П. Федуняк звітувала про свою працю в Шикаго. Відвідування Відділів також вимагає великої уваги. Та найбільше труду коштують взаємини з американським світом. Союз Українок перевів кілька вдатних імпрез для чужинців, що спопуляризували серед них українську справу. Вже давніше наладнано тісні взаємини з жін-

ками поневоленних народів (литовки, латишки, словачки, хорватки), які почались відвідинами, а потім завершилися спільними виступами перед американським світом. Союз Українок у Шикаго перший започаткував свою радіопередачу, про яку подамо точніший звіт на іншому місці. Добре діє також Комітет „Мати й Дитина“.

Слідували звіти фінансової секретарки (п. Пушкар) і касієрки (п. Бабяк). Перед присутніми розгорнулася картина грошової господарки товариства, яка виказала зріст оборотів і пожегтв.

Референтка преси (п. Гардецька) подала стан журналу цифрами. У звітному часі прибуло ок. 600 передплатниць, що можна вважати задовільним. Кампанії за передплатами виявили прихильниць нашого журналу, що справді завдали собі чимало труду. Це були пп. Левка Романик у Торонто, та Івана Вігошинська в Англії. Все ж таки журнал вимагає ще піддержки пресовим фондом, а прибутки його незадовільні.

Референтка звязків і суспільної опіки (п. Бенцаль) подала огляд своїх взаємин із Національною Радою Жінок у Нью Йорку. Разом із головою СУА п. Лотоцькою вона бере участь в усіх сходинах Нац. Ради. У дальшому референтка подала звіт із Комітету „Мати й Дитина“, який постав за ініціативою СФУЖО, але працю його переводить переважно Відділи СУА. Підкреслила розріст акції допомоги залишенцям, що в Різдвяній кампанії досягнув ок. 8.000 фунтів харчів і 9.000 фунтів одягу. У ній взяли участь 16 збіркових станиць.

Звіт культ. освітньої референтки (п. Голуб), яка не могла прийти, прочитано. Референтка уложила плян рефератів та виготовила деякі з них, як „Великодні звичаї“, „Ольга Кобилянська“. Відбула поїздки до Ленсінг, Миш. і до Дітройту та подала цінні вказівки щодо розвитку праці в тих місцевостях.

Іменем контр. комісії промвила п. Марусевич. Контрольорки перевели 1. березня докладну

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Річні збори 1 Відділу СУА

Дня 13. грудня 1952 р. відбулися загальні збори 1 Відділу СУА. Відкрила їх голова п. К. Пелешок, привітавши присутніх та передала провід зборів п. І. Бенцаль. З черги приступлено до звітів управи. Голова п. Пелешок коротко зясувала діяльність 1 Відділу СУА в звітному році, що представлялась ось так: Відділ 1 брав активну участь в міжнародній жіночій виставці, в Святі Матері й Ольги Кобилянської, в маніфестаціях, улаштуваних Комітетом Об'єднаних Організацій м. Нью Йорку та імпрезах. Відділ 1 улаштував 6 чайних вечорів, на які членкині приносили печиво безкорисно, а дохід із таких вечорів зберігався в касі Відділу, розділюючи його при кінці року на різні народні цілі.

У своєму звіті голова п. Пелешок підкреслила гарну співпрацю членок, як унутрі, так і другими Відділами СУА й організаціями.

Потім звітували по черзі мі-

провірку книг, переглянувши їх за цілий рік. Вгляд у грошову господарку Централі був повний та задовільний. На тій підставі контр. комісія висказує Головній Управі своє довіря.

Після звітів широко розгорнулася дискусія. Найбільше уваги зайняло кілька справ, що дали певні внески та напярмні. Першою з них були молодечі Відділи СУА, що вимагають особливої уваги. Тут роджені жінки мають зовсім інші зацікавлення, як їхні матері, а також інший спосіб праці. Через те треба б підібрати для них дещо іншу програму, взоровану на американських жіночих товариствах. Та все ж таки в дискусії підкреслено Відділи, де вже майже ціла управа складається з тут роджених жінок, що гар-

стоголова п. Чарнецька, касієрка п. Дерех та секретарки п. Головець і п. Стецька. З черги забрала слово голова Контр. Комісії п. І. Бенцаль, яка здала звіт із переведеної контролю. На внесок Контр. Комісії уступаючому урядові ухвалено одноголосно вотум довіря.

До нової управи ввійшли: голова п. К. Пелешок, м.-голова п. Єв. Ликтей, рек. секр. п. М. Головей, коресп. секр. п. О. Стецька, касієрка п. П. Дерех. Контр. Комісія: п. І. Бенцаль, п. Анна Михайлів і п. К. Стречак. Імпрезова референтка п. К. Стречак. Делегатки до Об'єданого Комітету й Окружної Ради СУА п. К. Пелешок і п. І. Колод'їй.

М. Головей, секр.

Річні збори „Жіночої Помочі“, Відділ 3 СУА

Дня 21. лютого 1953 відбулись річні збори „Жіночої Помочі“. На збори явились майже всі членки Відділу. Збори відкрила коротким привітом голова п-і М. Марусевич. До переведення річних зборів вибрано таку пре-

монійно співпрацюють. Отже це є проблема, яку повинна конвенція широко обговорити.

Заторкнено також співпрацю жінками поневоленних народів, яка так успішно розвивається в Шикаго. Це популяризує нашу справу та скріплює нашу позицію у відносенні до американського світу.

Окремої уваги набрала виховна справа та праця для збереження нашої дітвори. Із дискусії виринула потреба виховного реферату в Екзекутиві, що й повинна вирішити конвенція.

Назріває також потреба організаторки. Цей пост, передбачений статутом — тепер необсаджений Одначе добре було б вибрати відповідну одиницю, що покермувала б організаційною ділянкою.

зидію: Ольга Шуст, голова; Марія Демидчук, секретарка. Із звітів урядниць за минулий рік присутні довідалися, яку працю вів Відділ за 1952 рік, якими фондами орудував і які народні цілі наш відділ піддержав. Звіти свої зложили: як голова — п. М. Марусевич, як секр. п. М. Гарасимчук, як секр. фін. п. А. Яндо, як касієрка п. М. Харамбура, а як контрольорки п. М. Хархан і п. Балаш.

До уряду на рік 1953 увійшли: Марія Марусевич, голова; Магдалина Слободян, м.-голова, Марія Демидчук, секр.; Анна Яндо, фін. секр.; Марія Харамбура, касієрка. Контрольна Комісія: Катерина Кені, Мей Балаш і Стефанія Ковбаснюк. Контроль хворих: Марія Савицька, Анна Васильців, Анна Андрусак. Делегатки до Окружної Ради СУА в Нью Йорку: Стефанія Ковбаснюк і Марія Демидчук, до Об'єднаного Комітету: Стефанія Ковбаснюк. В 1952 році Відділ 3 СУА призначив на різні народні цілі 105 дол. На річних зборах ухвалено слідуючі пожертви: День Львольності 10 дол., ЗУАДК (річна вкладка) 10, побажання до журналу СУА 10, на дім СУА в Філадельфії (3 уділи) 300 дол.

Відділ 3 СУА „Жіноча Поміч“ начисляє активних членок 50, „Наше Життя“ передплачує 34. Збори нашого відділу відбуваються щомісяця, на яких звичайно прочитують короткі реферати або статті з „Нашого Життя“. Відділ 3 СУА бере доволі активну участь у місцевому громадському житті. Минулого року брав активну участь у Міжнародній Жіночій Виставці, яка увінчалась як моральним, так і матеріальним успіхом. На будуче рішено влаштувати на протязі року 2 відчити на загальноосвітні теми. Як кожне товариство в Нью Йорку, так і „Жіноча Поміч“ відчуває великий брак рідної домівки. Цей брак гальмує загально-громадську працю і кожного товариства зокрема.

Марія Демидчук, секр.

ДЕЛЕГАТКИ!

**ГОТУЙТЕ СВОЇ ЗВІТИ НА
ДЕСЯТУ КОНВЕНЦІЮ СУА!**

БРОНКС, Н. Й.

Річні збори 8 Від. СУА

Річні збори 8 Відділу СУА відбулися 13. грудня 1952, в парохіяльній залі. Олена Вус, голова Відділу, відкрила збори молитвою і згадкою про тих членок, що відійшли у вічність.

До переведення зборів і виборів нової управи вибрано Катерину Джорджія, а Марія Бобецька секретарювала.

Звіти управи: Олени Вус, голови, Еви Хомів, секретарки, Марії Стравс, фін. секр. та Йоанни Івусич, касієрки, виказали 10 звичайних зборів та 3 надзвичайні засідання для влаштування імпрез Відділу. На зборах читано й дискутовано над справами, поданими у „Вістях з Централі“, журналу „Н. Життя“ та винесено ухвали потрібні для добра й праці Відділу 8 і цілого СУА. Для здобуття грошей на потреби організації й на датки для українських установ улаштовано кілька імпрез, з яких найважливіша була показ фільми „обжинків і гагілок“ Фільма була колірова і виказала гарно український одяг, в якому членки 8 Відділу виступали. Після показу фільми була спільна вечеря з участю голови СУА, Олени Лотоцької, священників та запрошених гостей. Того ж вечора також відзначено найстаршу членку Аполонію Дзюма почесною членкою 8 Відділу, з дорученням їй подарунку.

Успіх праці 8 Відділу треба завдячити доброму прововоді і товариській любові членок. Фінансовий звіт, який подала контрольна комісія, виказав 926.86 дол. прибутку, а 782.31 дол. витрат. У тім були датки на місцеву церкву, Народний Фонд, Конгресовий і Допомоговий Комітети, Об'єднаний Комітет Нью Йорку, Фонди Централі СУА, Амер. Червоної Хрест та адміністраційні й товариські видатки. Члени контролі Марія Ригіль і Анна Свенсон ствердили правильність ведення діловодства і внесли вогум довіря для Управи. На тих зборах ухвалено дати 100.00 дол. позички на Дім СУА.

До нової Управи увійшли О-

лена Вус, голова, Марія Бобецька, заст., Ева Хомів, рек. секр., Марія Стравс, фін. секр., Йоанна Івусич, касієрка. Контрольна Комісія: Марія Ригіль і Софія Штига. Делегатка до Окружної Ради СУА в Нью Йорку Катерина Джорджія, Анна Ерет і Ева Путяк відвідувачки хворих. Збори закрито молитвою і національним гимном.

Дня 14. березня членки 8 Відділу влаштували несподіванку-привітання для своїх членок Еви Хомів, Софії Штига і Катерини Влох, які повернулися із вакацій на Флориді. Була товариська забава, де п. Хомів розказала про українців, яких стрічала на Флориді, а особливо про жінок, що є згуртовані в Маямі у Відділі СУА. При цій нагоді членки зложили 20.00 дол., які передали Впр. о. Несторові на поміч інвалідам на скитадщині. А Ева Хомів переслала від себе 5.00 дол. на Фонд „Мати й Дитина“ СУА.

При цій нагоді просимо редакцію справити помилку в іменах поданих у „Н. Житті“ при знімці 8 Відділу, а саме має бути: Йоанна Івусич, Марія Бобецька, Марія Стравс і Анна Бродип. **Секретарка 8 Відділу**

МІННЕАПОЛІС, МІНН.

Звіт із цілорічної праці

Минає рік від заснування 16 Відділу СУА. Як на місцеві обставини і невелике число членок Відділ перевів досить удалі імпрези. Ще весною 1952 відбувся дитячий баль разом із пописом дітей різного віку, під керівництвом пп. Олени Бенцаль-Карпяк і Валентини Ярмоленко. Дальше Відділ узяв участь у вшанованні пам'яті Свгена Коновальця і Симона Петлюри. Разом із місцевими Відділами ООЧСУ і СУМА організовано літню забаву-фестин. Потім Відділ улаштував ялинку для дітей під керівництвом п. Олени Бенцаль-Карпяк. У березні 1953 Відділ узяв участь в академії Т. Чупринки.

Окрім того Відділ відбув 10 засідань управи для обговорення біжучих справ. На ширші

сходини бракувало приміщення. Та тепер Відділ матиме змогу користуватись українською домівкою, яка є власністю ООЧСУ і СУМА. Це дасть змогу інакше повести працю в біжучому році.

Лідія, Козак, секретарка

МАЯМІ, ФЛАРИДА

Річні збори 17 Відділу СУА

Дня 5. січня голова п. Кочкодан відкрила молитвою збори, що відбулись у її домі. П. Наконечна прочитала протокол із попередніх зборів, а касієрка п. Маґала здала звіт із розходів і приходів. Контрольна комісія переглянула книжки і знайшла все у взірцевому порядку. Приступлено до вибору нового уряду, до якого ввійшли: Ю. Маїк, голова, Анна Зеп, містогорова, Т. Дмитрів, рек. секретарка, Марія Здан, фін. секретарка, Анна Маґала, касієрка. Контр. комісія: пп. Візник, Задойко, Наконечна і Григорчук.

По виборі п. Кочкодан подякувала членкам, що працювали спільно з нею. Членки висловлювали свою вдячність, що наш Відділ за один рік праці здобув таке значення у Маямі. Збори закінчено молитвою і членки розійшлись домів.

Тереса Дмитрів, рек. секр.

ШИКАґО, ІЛЛ.

Академія в честь жінки-героїні

Щороку 22. Відділ СУА влаштовує Академію в честь наших героїв. Цього року Академія відбулась дня 15. лютого у приміщенні Шопін Скул при участі досить поважної кількості публіки.

На програму Свята зложились: Американський гимн, який відспівав жіночий хор під диригентурою проф. Барабаша. А. Федуняк, голова 22. Відділу СУА короткою промовою відкрила Академію. П. Неоніля Кузич відчитала річезво опрацьований реферат, у якому згадала всіх наших героїнь. Рецитацію „Смерть Ольги Басараб“ пера О. Бабія виконала з глибоким чуттям п. О. Пришляк. П. Г Чу-

шак виконала по мистецьки Бетовена Сонату опус 13. П. Ів. Опихана-Іванюк відспівала дуже добре Гайворонського — „Ой, впав стрілець“, Стеценка — „За думою, дума“. На закінчення програми жіночий хор проф. Барабаша відспівав кілька народних пісень.

Ю. Н.

ГЕМТРЕМК, МИШ.

Вечерок для уступаючого уряду 26 Відділу СУА

У нашому Відділі закорінився звичай улаштувати все вечір у честь уступаючого уряду як вираз подяки й побажання успіху для нового уряду. Дня 14. лютого зійшлися членки в новій шк. аудиторії. Там уже були застенені столи й нововибрана голова п. О. Климишин відкрила вечір, передаючи провід його п. Катерині Хомяк. П. Хомяк подякувала за доручену їй функцію й привітала членок та гостей, що прибули в гостину до своїх, а з ними й на вечерок. Це були п. Кобаса з Нью Йорку і п. Дудун із Дітройту. П. Хомяк дала короткий звіт із праці в минулому році, вичисливши всі імпрези й на які цілі розподілено дохід. Він виносив дол. 3,297.91 за цілий рік. Ця сума вимагала багато жертвенної праці й посвяти зі сторони уряду. Зложила подяку бувшій олові п. Кобасі й признання давньому урядові.

До слова покликано майже всіх присутніх. Окрім подяк давньому урядові та побажань успіху новому, членки обмінялись думками. П. Хомяк пояснила новопривулним членкам, що це покликання до слова ввели тут зараз на початках праці, бо воно дає змогу себе краще пізнати та виробляє в кожній членки уміння виступати і промовляти. П. Шандак не могла прибути на вечір, тому прислала привіт, який голова п. Климишин відчитала, а також даток на пресфойд „Н. Ж.“ Покликана до слова б. голова п. Кобаса була дуже скромна у своєму звіті. Розказала, що крім праці поза домом (бо домашню працю дуже часто ставила на другому

місці) весь час посвячувала для організації і при співпраці урядничок і членок осягнула цей вислід, що на початку подала п. Хомяк. Не зважаючи на труднощі, що їх приходилось пережити, п. Кобаса має велике вдволення, бо мала змогу набрати практики в організаційній праці і радить кожній членці перейти таку школу. Секретарка п. Стельмах подала точний перебіг свого обовязку. Як голова збіркової станиці Комітету „Мати й Дитина“ вона подала також точний звіт із допомогової акції залишенцям, дякуючи всім тим, хто причинився до неї. П. Ю. Прибила, довголітня фін. секретарка, звітувала, що свій обовязок виконувала точно із скербничкою п. Ганиш, яка рівнож уже довгі роки займає цей пост у нашому Відділі. Крім того п. Ганиш дала перегляд приходу й розходу. Комітетові підприємств на чолі з п. Дидів висловлено щирю подяку за їх важку працю в кухні. Оплесками нагороджено п. Катерину Бук, що вже довгі роки відвідує хворих, а крім того має великий хист до розпродавання квитків (тікетів) і книжечок на різні імпрези. І на цей вечерок п. Бук приготувала нам добру каву, яку подали в міжчасі. Приємно було нам прийняти в ряди нашого Відділу п. Малинович, проф. музики Ірину Решетилевич, яка рівночасно вписала свою сестру п. Лужецьку. Присутні прийняли їх оплесками. Як бачимо, наш відділ збільшується новими цінними членками, а з тим і надія на повжавлену працю.

Теодозія Стельмах попросила присутніх, щоб із так гарної нагоди зложили даток на пресовий фонд журналу „Наше Життя“ Збірка принесла 25 долларів, що їх зложили такі пані: п. Катер. Кобаса \$2, по \$1 К. Хомяк, Т. Стельмах, І. Захарків, А. Ганиш, Колодніцька, Юрченко, О. Климишин, Е. Вітишии, Софія Кобаса, Анна Кобаса, Малинович, М. Мікула, М. Прокопович, Ю. Прибила, С. Заплітна, І. Іваницька, А. Бойко, К. Бук, Шондак, а решта дрібними.

Потім голова п. О. Климишин перебрала провід, подякувала п.

Хомяк за ролю „товстмастера“, як також стороному урядові, а головню бувшій голові п. Кобасі.

Обговорювано ще програму концерту в честь О. Басараб, що наш Відділ урядив дня 8. березня ц. р. як також доповнено склад конвенційного комітету. Вечір пройшов у досить симпатичному настрою, членки з повним вдоволенням верталися домів. **Т. Стельмах**, секр. 26 Від.

СТ. ЛУЇС, МО.

Річні збори 32 Відділу СУА

Дня 7. грудня 1952 р. відбулися загальні збори 32 Відділу в Ст. Луїс. Збори відкрила голова п. Т. Єзуско. По відчитанні протоколу й програми зборів слідували звіти уступаючої управи. Відділ відбув 10 ширших сходин. На сходинах відчитувано реферати або статті з „Нашого Життя“, обговорювано організаційні справи. Крім звичайних сходин уладжено ще такі імпрези: Маланчин вечір спільно з Тов. „Самопоміч“, сходини для вшанування пам'яті патронки Відділу О. Басараб, та День Матері. Відділ 32 є членом УККА і з ним співпрацює. З черги здала звіт Контрольна Комісія, яка переглянула книги і знайшла все в порядку.

На предсідниплю зборів вибрано п. Марію Храпливу, а на секретарку п. Яр. Данилевич. На пропозицію Контрольної Комісії уділено абсолюторію уступаючій управі і приступлено до вибору нової. До нової управи ввійшли: голова — п. Т. Єзуско, містоголова — п. М. Якимів, рекордова секретарка — п. Я. Данилевич, фін. секретарка — п. П. Стефанишин, касієрка — п. В. Хлопак, культ.-осв. референтка — п. М. Храплива. До Контр. Комісії вибрані пп.: М. Гресько, А. Громоцька і М. Томин.

Після вибору управи намічено ще напрямні праці в майбутньому. Переведено дискусію над прочитаним обіжником Пентрала в справі купна дому СУА у Філадельфії. Присутні членки зрозуміли потребу власної жіночої хати і одногослосно ухвалили закупити один шер.

Секретарка зборів

АЛЛЕНТОВН, ПА.

Свято Ольги Басараб

В неділю 22. лютого 40 Відділ СУА влаштував святочний концерт у честь незабутньої героїні. На свято прибула голова СУА п. Олена Лотоцька, яку Відділ запросив.

По Службі Божій, о. д-р Левицький відправив панахиду за упокій бл. п. Ольги Басараб. Вечором відбулося свято, яке відкрила голова п. Параня Лаба. Потім виступив хор під управою п. Гр. Лодинського і відспівав американський гимн. Сольову партію мала п. Анна Сибан із фортепіановим супроводом п. Ірини Рожко. З черги промовляла п. Олена Лотоцька, яка розказала про життя і героїчну смерть Ольги Басараб. Присутні слухали із захопленням та винагородили її рясними оплесками. Хор відспівав ще кілька пісень та було кілька дитячих деклямацій. Голова Відділу подякувала голові п. Лотоцькій, гостям із Філадельфії як теж усім учасникам свята та заініціювала збірку на Комітет „Мати й Дитина“

По програмі подали скромну перекуску. Промовляла під час того п. Коломінська, містоголова Окружної Ради СУА з Філадельфії та інші гості й місцеві. На закінчення промовила ще п. О. Лотоцька, зясовуючи значення Союзу Українок Америки та закликала до дальшої праці в ньому. На цьому закінчилась оця зустріч, що допомогла нам звелічати українську жінку-героїню.

Параня Лаба, голова

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Несподіванка для членки 41-го Відділу СУА

Небагато подруж доживає хвилини 50-ліття! У нашому Т-ві Горожанок це перший випадок. Тому членки рішили вшанувати це та приготували несподіванку для п. Софії Стрижак, яка відбулася 28. лютого. Членки спекли коровай, застелили столи і завітчали їх рідним барвінком. Ювілят'в привітала голова Відділу п. О. Штогрин, пригадуючи, що п. Софія Стрижак була одною з основ-

ниць товариства і багато праці вложила в його почини. Голова вручила їй памятку в честь її довголітньої праці. Потім склали побажання пп. Дубас, Чопик, Сивуляк. Вкінці промовляв п. Стрижак, дякуючи прививним за прихильність та сестрине відношення до його дружини та побажав усім присутнім дожити до такої хвилини. Переведено збірку, яка дала 31 дол. Їх поділено: 11 дол. „Наше Життя“, 10 дол. сиротинець СС. Василянок, 10 дол. дім старців СС. Служебниць. **Одна з членок**

Святочні Сходини в честь бл. п. Ольги Басараб

Дня 22. лютого 1953 р. 46. Відділ СУА вшанував пам'яті своєї патронки бл. п. Ольги Басараб. Рано о 8 год. в церкві св. о. Миколая відбулась Служба Божа за бл. п. душу Ольги Басараб і всіх померлих членок. По Службі Божій підчас панахиди всі присутні союзники стояли в рядах посередині церкви з відзнаками. Вечером о год. 6 в залі Українського Горож. Клубу відбулись Святочні Сходини. Свято відкрила голова п. Мелянія Мила вступним словом, а п. Зеновія Терлецька виголосила дуже гарно опрацьований реферат про життя і працю бл. п. Ольги Басараб та ролю сучасної жінки в боротьбі за волю України. П. Катруся Демчук віддектувала дуже гарно два вірші Олеся „Рапок“ і Буковинця „Перо заміню на шаблю“. П. Амалія Рубель у своїй доповіді про героїзм дуже інтересно зясувала проблему героїзму в нашому народі від найдавніших часів до тепер.

Опісля зачалась неофіційна частина свята. Це мила гутірка за гарно заставленими столами із кавою і солодким. Між гостями були: п. Гудз, голова громади і п. Матла, активна членка СУ із Франції. **М. В.**

Через звіт із річних зборів Централі можемо вмістити у цьому числі лише лютневі звідомлення Відділів. Всі звіти з березня появляться в черговому числі.

„Політична помилка”

(Докінчення)

**

Ще добре не зазеленіли луки над річкою і межі по полях, а ми ходили та шукали кропиви та щавлю, але не знаходили нічого, крім гіркого т. зв. кінського щавлю, від якого страшенно нудило.

Люди шукали жаб, але ті ще не повилазили з нірок. В колгоспних клунях хлопчачки ловили горобців та носили матерям на юшку.

Із сіл розбрелися господарі, власники родючих українських чорноземів, несучи вишивані рушники, скатерті, одержу, полотна до міст, щоб усе це півдаром збути за кусник хліба. Але не всі мали що продавати і не всі мали силу дійти до міст. Як мухи падали вони по широким степових дорогах, садках, міських вулицях, парках, під вітринами крамниць...

Вчителям приділили за 10 км від нас землю на городи. Під одним кущиком на межі ми знайшли їжачка і несли його додому, як дорогоцінний скарб, щоб забити його, зварити і зісти, хоч нам і жаль було невинного сотворіння.

Але їжачок мав щастя... Дома ми застали знову повідомлення з „Торгсіню”. Наш їжачок залишився живий, привик до нас і цілими ночами тупцював по підлозі кімнат, шукаючи поживи та часом навіть вилазив на ліжка і лякав дітей, а ми вечорами не боялися гадюк, яких було багато над річкою.

З другої пачки харчів із „Торгсіню” ми замінили частину продуктів на насіння картоплі, квасолі й кукурудзи, щоб засадити город. І коли зійшла перша квасолинка, як ми тішилися!

Нарешті вчителям приділено по 1 л. молока на родину. Я почала рвати з городу молоденьку моркву, терла її на терку й варила зупу, заливаючи її молоком. Так ми всі протягали час аж до жнив.

— Нарешті наїмося вволю! — думали ми.

Але жнива вже й минали, а нам видавали тільки трохи ячмінної муки, а пшеничку й жито забирав знов „старший брат” — Москва.

Під час голоду я висохла, як кістяк. Мені було тоді 31 років але мое тіло виглядало, як старенької бабусі. Після голоду всі ми хворіли на малярію, бо за голодом ідуть різні хвороби. Ціле літо трусила нас страшна лихоманка й нищила нашу червону кров. Після хініни і інекцій вона покинула нас, і ми ступнево почали поправлятися, але мій старший син ходив білий, як папір: обличчя його не опалювалося і не румянілося ще 3 роки після голоду.

А наших „політичних помилок” НКВД не забувало, і за 3 роки їх внесено в наші акти обвинувачення між 12 інших пунктів 54 статті. Мене заочно

засудили на 10 років заслання, чоловіка також десь запропастили, а наших двох синів віддано в дитячі будинки, але не разом, один був у Донбасі, другий під Херсоном.

МІЖНАРОДНЯ ЖІНОЧА ВИСТАВКА

Коли наше число йшло до друку, наспіла вістка, що — заохочене успіхом участі у Міжнародній Виставці Мистецтва і промислу в минулому році, українське зорганізоване жіноцтво Нью Йорку й околиці відбуло своє зібрання, нараджуючись про можливу участь у цьогорічній виставці. Для переведення задуму в життя, вибрано новий Виставовий Комітет у такому складі: Катерина Гелешок — голова і чотири заступниці: Павлина Різник, Ірена Шох, Марія Мриглод, Ольга Томашівська; Секретарка Стефанія Бартко; касієрка — Дарія Степаняк.

ОКРУЖНА РАДА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

в л а ш т о в у е

АКАДЕМІЮ – КОНЦЕРТ

присвячену

МАТЕРІ-СТРАДНИЦІ І МАТЕРІ-ГЕРОЇНІ

який відбудеться

в Неділю, 3. Травня, 1953 р.

в салі Українських Горожан при 847 Н. Френклин вул.

Початок о 7-ій год. вечора

У програмі: Вступне слово Гол. СУА п. О. Лотоцької, виступи драм-гуртка СУМА у Філадельфії, скрипачки Оксани Бойко-Сімович, п. К. Кемпе-Гош, проф. Оксани Генгало, артистки загран. опер п. Євгенії Мозгової, і голови Окружної Ради СУА п. Сивуляк.

Акомпаніямент: п. проф. Наталя Котович. — Оформлення сцени: Христина Дохват. — Програму веде: Ніна Лужницька.

Карти вступу до набуття в кооп. „Базар”.

ІЗ ДИТЯЧИХ ВИДАНЬ

Катерина Перелісна: Для маллят — про звірят. Збірка віршів. Ілюстрації Ярослави Сурмач. Кооп. „Базар“, Філадельфія, 1952. Ст. 16. Ціна 60 ц.

Все радо вітаємо кожну нову книжку з ділянки дитячої літератури, якої так дуже нашим дітям бракує.

Приємно читати та слухати ці віршики. Вони такі звучні, що дитині легко вивчити їх напам'ять, тим більше, що тематика для дітей доступна й цікава. А при цьому кожен віршик повчає, хоча цього й на перший погляд не видно. Перша казка про Галю вчислює цілий ряд звіряток, що заселяють подвір'я. А у другому віршику бачимо хазяйнуватого песика в гуцульському киптаріку, як він розказує про свої щоденні обов'язки. Двір він стеріг, і лиса прогнав, і котів та індиків повчав і навіть хлопчика спинив, щоб той не ліз на воза... А господиня Ква, „зелена й оката“ на зиму ховається під лід і засинає. Пересуваються перед нами й образки іншого роду, розмови між звірятами, де кожне виявляє свою вдачу. Збитошна білка глузує з зайченятка, але хитрий зайчик таки зумів обманути ведмедя-ласуна. А їжачок ховається за своїми шпичками.

Чи може бути краєця література для наших найменших? Нам треба їх повчати про природу, про життя звірят, про їх вдачу й обов'язки, щоб вони навчилися розуміти й любити їх. Це спрямує фантазію дітей в інший світ, спокійніший та шляхотніший від міської буденщини, яка нашу дитину окружає.

Зокрема хочу сказати кілька слів про самі ілюстрації Ярослави Сурмач. Вже сама обгортка приємно звертає увагу на себе. Площа добре заповнена написом, звірятками і квітками. До кожного віршика долучений рисунок звірятка: як гарно дивиться на нас котик, діловито песик чи жаба-господиня, а як жалібно бідний, обдурений зайчик. Рисунки добре досто-

ВІСТІ КОМІТЕТУ „МАТИ Й ДИТИНА“

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА.

ШІКАГО, ІЛЛ.

Комітет „Мати й Дитина“, збіркою станиця у Філадельфії складає найщирішу подяку усім жертводавцям та власникам харчевих крамниць, які так щиро поставились до нашої Великої збіркової акції для залишенців в Європі. Добре діло сам Господь винагородить!

Великодня збірка принесла у висліді по день 31. березня 2.723 ф. харчів. З того вже 2.337 ф. пішло до Німеччини, а 397 ф. до Австрії на адресу станиць ЗУАД Комітету в Європі.

Збірку переводили такі крамниці:

„Надія“ Ст. Бернардин	..701 ф.
„Мета“ Держка і Боднара470 „
„Одеса“ д-ра Старуха	..300 „
„Зоря“ Баглая і Спілки	..247 „
„Меріс Гросері“ Новаківської і Ценка165 „
„Єдність“ Борецького і Спілки145 „
Українська Кооператива при 24. вулиці140 „
„Карпати“ Анніюка115 „
„Торгівля“ Антоняка	.. 90 „
„Алекс“ Бережницького	.. 80 „
„Згода“ Євсевського і Сп.	25 „

Окрім збірки між покупцями деякі власники крамниць жертвували окремо від себе такі харчі:

Ярослав і Стефанія Бернар-100 ф. харчів, Є. Новаківська і Вол. Ценко 100 ф. харчів, Яр. Держко 60 ф. цукру, М. Боднар 60 ф. цукру, Крамниця „Мета“ 60 ф. каші. Разом 380 ф. харчів.

Із покупців жертвували п-во Анастасія і Тарас Чужаки 60 ф. цукру, а п. Іванна Криво-пуск закупила в „Меті“ харчів на 10 дол.

Щире Спасибі всім жертводавцям! Христос Воскрес!

Михайлина Чайківська, голова
Цецилія Гардецька, орг. реф.

совані до змісту, з мистецьким вичуттям форми.

М. Морачевська

Сьогодні присилаю третю й останню частину збірки „Діти дітям у Німеччині на пасочку“. Коли попередні суми виносили \$22, \$27, то сьогоднішня виносить \$16.75 разом \$65.75.

Я вислав гроші частинами тому, що мені залежало, щоб бодай частина пожертв дійшла до Німеччини перед Великодніми святами. Подруге, я не сподівався, що збірка так затягнеться. Тим часом найчисленніше посипалися пожертви після того, як у радіо ми стали подавати прізвиська жертводавців. Інтересно, що після прочитання в радіо оповідання М. Коцюбинського „Пятизлотник“ (перобленого мною для дітей) склали свої жертви також деякі дорослі особи, що не мають дома ні дітей ні внуків. Діти приносили мені гроші особисто, передавали через других або прислали листами. Серед жертводавців — одна дитина з народжених в Америці.

Я пропонував дітям скласти дайми й кводри, а вони жертвували переважно долари. Наші педагоги і приятелі тутешньої „Радіопередачі для дітей і молоді“ вдоволені нашою акцією і уважають її за гарний виховний осяг програми. Звичайно, тут не без заслуги батьків, що жертвуючи в імені дітей, приєдналися до виховної сторінки збіркової акції, а це ми уважаємо не меншим осягом, як фінансовий вислід.

Роман Завадович

Прохаємо всіх наших дописувачів подавати чітко писані звіти тільки на одній сторінці паперу, щоб зорядити нам переписування їх. Рукопис, записаний з обох сторін паперу, не надається до вжитку в друкарні.

При нарисі Софії Парфанович п. н. „У великому місті“ у ч. 2 „Н. Ж.“ не подано через недогляд, що він належить до циклу „Ми й Америка“

SPIRIT of FLAME

A COLLECTION OF THE WORKS OF

LESYA UKRAINKA

Translated by Perleval Candy
Foreword by Clarence A. Manning

Ціна книжки \$5.00

Замовлення приймає

**Ukrainian National
Women's League
of America, Inc.**

866 N. 7th St., Phila. 23, Pa.

ЗБІРНИКИ ДЛЯ ДОШКІЛЛЯ ТА ПЕРШИХ КЛАС ШКОЛИ

Весна 50 ц.

Літо 70 ц.

Осінь 70 ц.

Зима 50 ц.

Казки, віршики, інсценівки, гри
упорядкувала Марія Юркевич
Замовляти в ЦЕНТРАЛІ СУА

Вже появились
казочки й віршики з „Нашого Життя“

СОНЯШНІ ДНІ

Упорядкувала Марія Юркевич
Ціна 30 центів

Замовляти в Централі СУА

Вже вийшла з друку
ілюстрована збірка віршів
К. Перелісної

Для малят – про звірят

Ілюстрації Слави Сурмач
Ціна 60 центів

Замовляти в Централі СУА
866 N 7th St. Philadelphia 23, Pa.

THERE IS

A DIFFERENCE IN FUNERAL SERVICE
Established 1920

NASEVICH FUNERAL HOME

MRS. MICHAEL F. NASEVICH
MICHAEL E. NASEVICH

SURPASSING SERVICE

Air Conditioned for your comfort

No deserving Poor Refused

N. E. COR. FRANKLIN & BROWN STS.

PHILADELPHIA 23, PA.

УКРАЇНКИ В КАНАДІ, АМЕРИЦІ Й ІНШИХ КРАЇНАХ СВІТУ!

Читайте і передплачуйте одинокий жіночий журнал у Канаді
„ЖІНОЧИЙ СВІТ“, який видає кожного місяця Організація
Українок Канади ім. Ольги Басарабової.

„ЖІНОЧИЙ СВІТ“ охоплює собою всі ділянки суспільного
життя, цікаві для українського жіноцтва. В ньому знайдете
статті на теми: культурно-освітні, виховні, організаційні, го-
сподарські й ін. Є в ньому і зразки укр. літератури та поезії.

„ЖІНОЧИЙ СВІТ“ дає також поради українським жінкам із
різних ділянок життя. Для дітей є окрема частина — т. зв.
„ДИТЯЧИЙ СВІТ“, в якій, крім листа до діточок від редак-
торки, є цікаві оповідання та гарні віршики. Журнал багато
ілюстрований. Річна передплата в Канаді й Америці \$2.50.

В інших країнах \$3.00.

Висилайте вашу передплату на адресу:

WOMAN'S WORLD

P. O. Box 3093 — Winnipeg, Man., Canada

Phone ST 4-2056

МАРІЯ ГОЛОВАТА, владителька ОДИНОКОГО УКРАЇНСЬКОГО СКЛЕПУ

де можна набути: меблі до спальні, їдальні, кухні
й гостинної; машини до прання; газові й електричні
печі; G.E. холодильні (рефриджерейтор) і інші речі
до окраси Вашого дому, а також телевізійні і радіо
апарати найкращих фірм.

ЦІНИ ПРИСТУПНІ І НА ДОГІДНІ ЛЕГКІ СПЛАТИ

Склеп відкритий кожного дня від 9 ранку до 9 вечора
Вівторок і четвер від 9 ранку до 6 вечора

MARIA HOLOWATY

329 W. GIRARD AVENUE

PHILADELPHIA 23, PA.